Cumartesiden itibaren: Harbiyede
BELVÜ BAHÇESİNDE
Alaturka kısmında Mısır Yıldızı
K İ K İ
ve 5 Kişilik Trupu. Ayrıca Alaturka
Saz HEY'ETİ Tel: 43711

TAN

CUMA 9 HAZİRAN TAN EVİ *Istanbul Ankara cad. 102* Beşinci Yıl — No. 1384
TELGRAF: TAN, İSTANBUL TELEFON: 24310, 24318, 24319

Cumartesiden itibaren: Taksimde
İZZET BAHÇESİNDE
(Eski Panoramada)
S A F İ Y E
ve Arkadaşları: Telefon: 41992

Dün bütün güzergâhta coşkun tezahüratla karşılanan Millî Şefimiz İnönünün muhterem refikalarile birlikte Yalovayı teşriflerinden üç enstantane

Millî Şef Yalovada

İnönü, Heryerde Coşkun Tezahüratla Karşılandı

Reisicümhurumuzun Bursayı da Şereflendirecekleri Umuluyor

İzmit, 8 (Sureti mhsusada giden muhabirimizin notları) — Cümhurreisimizi hâmil olan hususî tren, saat 10,26 da İzmite muvasalat etti. İstasyonda, İzmit valisi Ziya Tekeli, Üssübahri, ve fırka kumandanları belediye reisi ve binlerce halk, Cümhurreisimizi selâmlamıştır.

İsmet İnönü, halkın sevgisine ve saygısına mukabelede bulunduktan sonra, vilâyetin sıhhî ve zirai vaziyeti hakkında vali Ziya Tekeliden izahat almıştır.

Cümhurreisimize, İzmit körfezinin nihayet bulduğu sahadaki bataklıktan bahsedilmiş ve kendisinden, bu bataklığın kurutulmasını emir buyurması rica olunmuştur.

Hususî tren İzmit halkının alkışları ve yaşa sadaları arasında İzmitten uzaklaşmıştır.

Millî Şefin Yalovaya ayak bastığı saniye

Derincede

Derince — 8 (Sureti mahsusada giden arkadaşımızdan) — Cümhurreisimiz, valdesi, refikası, ve mahtumları ile birlikte bu sabah saat 11,50 de Derinceye muvasalat etmiştir.

Cumhurreisimiz, Derincede büyük bir halk kalabalığı tarafından sonsuz bir sevinçle karşılanmıştır.

Cümhurreisimize kavuşmak iştiyakı ile çırpınan Derince, baştan başa bayraklarla, zafer taklariyle donanmıştı. Sabaha karşı yağmağa başlayan şiddetli yağmur bile, şafağın söküşünden evvel istasyonu doldıran halk kalabalığını dağıtamamıştır.

Cümhurreisimiz, Derince istasyonunda, Dahiliye Vekilimiz Faik Öztrak, Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar, İstanbul kumandanı korgeneral Halis Bıyıktay, amiral Şükür Okan, tarafından karşılanmıştır.

Cümhurreisimiz, trenden indikten sonra, kendisini karşılayan zevatın ellerini sıkmış, ve kendisini:

"— Yaşa! Varol İnönü!" Diye haykırarak alkışlayan halka, duyulan büyük sevinci arttıran tebessümlerle iltifatta bulunmuştur.

Seyahatini ailesiyle birlikte yapmakta olan cümhurreisimize, Fahrî

(Sonu: Sa. 10, sü. 2)

Reisicümhurumuz refikalarile Yalovaya inişlerinde iltifatlarla karşılıyan çocukları sevindiriyorlar

Hâdiselerin İçyüzü

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Napoleon'danberi dünyanın mukadderatı hiçbir zaman bir adamın vereceği karara bağlı kalmamıştır. Harbi, dahildeki huzursuzlukları bastırmak, ve yahut yeni topraklar fethetmek için bir vasıta olarak kullanan hükümdarlar bile dünyanın mukadderatı üzerinde bu derece büyük rol oynamamışlardır.

Bugün bütün dünyanın mukadderatı Almanyada dağ başındaki modern köşküne çekilmiş olan adamın oradan alacağı ilham ile vereceği karara bağlıdır. Bütün milletlerin huzursuzluk ve emniyetsizlik içinde yaşamalarının en büyük sebebi de budur. Çünkü hiç bir memleket münferiden kendi mukadderatına sahip değildir. Siz istediğiniz kadar sulh taraftarı olabilirsiniz, fakat o harbe karar verirse sizin de harbe girmeniz mukadderdir.

Böyle olduğu içindir ki milletler arasında gizli istihbar teşkilâtı da o nisbette kuvvetlendirilmiş ve arttırılmıştır. İngiltere bütün Entelicens Serivis teşkilâtını. Amerika bütün istihbar vasıtalarını seferber etmişlerdir. Bunlar hâdiselerin iç yüzlerini araştırıp bulmak ve hükûmetlerini tenvir etmekle meşguldürler.

Bu istihbaratın bir kısmı şu veya bu kanaldan dışarı sızmaktadır. İşte TANda hergün üçüncü sayfada "Hâdiselerin içyüzü,, serlâvhası altında okuduğunuz kısa haberler, bu gizli istihbarattan sızan damlalardır.

Bugün de size bu gizli istihbaratın dünya matbuatına sızan parçalarına dayanarak, günün mühim hâdiselerini izah eden gizli anahtarlardan bazılarını vermek istiyorum.

★

Sulh için son gayret

İngiliz Başvekili Chamberlain İngilterenin en büyük muhafazakârlarından biridir. Yetmişini aşmıştır. Sovyet rejimine düşman-

(Sonu: Sa. 10, sü. 1)

İngiliz Erkânıharbiye Reisi Lord Gort

Ingiliz-Sovyet müzakereleri

Müttefikler Kumanda Erkânı plânlar üstünde

Londra, 8 (Hususî) — Türk askerî heyeti reisi General Kâzım Orbayın İngiltere Erkânıharbiye reisi Lort Gort ile görüşmesini müteakip mütehassıslar arasında kara, deniz ve hava kuvvetler hakkında müzakereler devam etmiştir.

Bugün de general Gamelin Mister Chamberlain tarafından Avam Kamarasındaki dairesinde kabul olundu. Lort Gort, general Gameline refakat ediyordu.

General Gamelin, dün Alderchot kampında yapılan büyük askerî geçit resminde hazır bulunan üç bin kişi tarafından hararetle alkışlanmıştır. General, geçit resminden evvel mıntaka kumandanı general Dill ile birlikte yemek yemiş ve müteakiben refakatinde Vikont Gort olduğu halde geçit resmi sahasına gelmiştir.

Kumandanların temasını Chamberlain de söyledi

Avam Kamarasında bir mebus Chamberlaine İngiliz erkânıharbiyesi ile Polonya, Romanya ve daha bazı memleketelerin erkânı

(Sonu: Sa. 10, sü. 5)

Londrada bulunan Türk askerî heyeti Reisi Orgeneral Kâzım Orbay

BALKANLARIN SON VAZİYETİ

Hitler Prens Pol'ü Arzu Ettiği Gibi Kandıramadı

Sofya, 8 (Hususî) — Zora gazetesine Londradan bildirildiğine göre, Hitler, Prens Pole Yugoslavya ile Almanya arasında bir ademi tecavüz muahedesi aktedilmesi için teklifte bulunmuştur. Hitlerle Prens Pol arasında geçen görüşmelerde, mühim ekonomik meseleler mevzuu bahs olmuştur.

Niyus Kronikl gazetesinin noktai nazarına göre, Hitler, Yugoslavyayı, Antikomintern pakta girmeğe ikna edememiştir.

Hitler - Perns Pol görüşmelerinde daha ziyade Yugoslavyanın İtalya ile Almanyaya karşı iyi komşu olarak kalması hususu temin edilmiştir.

Yine ayni gazeteye Paristen bildirildiğine göre, Hitler Prens Polden, Yugoslavyanın Milletler Cemiyetinden ayrılmasını istemiştir. Prens Pol buna razı olmamış ve bu teklifi tetkik etmek için kendisine müddet verilmesini istemiştir.

Le Temps de mihver ile Yugoslavyanın vaziyeti hakkında yazdığı bir makalede, (Yugoslavya, Roma ile Berlinin beynelmilel politika esaslarına iltihak etmiş midir) diye sormakta ve (artık Yugoslavya en yakın bir zamanda hangi tarafa meyledeceğini tayin etsin) Demektedir.

Zoranın Alman ajansından naklen bildirdiğine göre, Hitler, Yugoslavyaya karşı bir dostluk eseri ol

(Sonu, Sa: 10; Sü: 4)

Mihvercilerin bütün gayretlerine rağmen Balkan Misakından ayrılmıyacağı anlaşılan Yugoslavyanın Başvekili Zvetkoviç

Vekiller Heyeti Toplantısı

Ankara, 8 (A.A.) — Vekiller Heyeti, bugün saat 15,30 dan saat 18,30 a kadar toplanarak ruznamedeki işleri görüşmüştür.

— ALMANYA —

Bizden Neler Alıyor?

Almanyanın piyasamızda ne bulursa topladığı hakkında verilen haber üzerine tahkikat yaptık. Tahkikatımızın neticesini iktısat sütunumuzda okuyunuz. Yalnız bir fikir edinmek için aşağıdaki listeye bir göz atmanızı tavsiye ederiz:

Almanyanın piyasamızdan topladığı bazı maddeler:

Hayvani yağlar, kemik, boynuz, deri kırıntları, kıl, yün paçavralar (Köylülerden toplanan eski çoraplar), balık konservesi, kesilmiş tavuk, pestil ve ezme, baharat, nebat dökün tü ve kökleri, kâğıt kırpıntı ve parçaları, pamuklu paçavralar, teneke parçaları vesaire. Tam liste iktısat sütunumuzdadır.

PENCEREMDEN

İlânlar İdareten Tahdit Ve İlân Sahipleri Tehdit Olunabilir mi?

Yazan: M. Turhan TAN

Bugün gazeteleri karıştırırken Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin bir ilânını gördüm. Gözlerime inanamadığım için bir daha ve bir daha okudum, sonra acı acı güldüm. Çünkü hazır ilâçlar hakkında yapılan reklâmlara hakikat hilâfına sözler konulabilmesinden kuş kulanarak ve bu tarzı halkın zararına bir hareket sayarak tedbir almak isteyen Vekâlet, gazetelere verdiği şu ilânla "tevehhüme itibar" ve yapılması muhtemel suçtan dolayı peşin peşin bir kısım vatandaşları cezalandırıp ızrar ediyor.

Söylemeğe hacet yoktur ki ihtimal üzerine hüküm verilmez. Muhtemel suçlar ise kanunî kayıtlar ve cezalarla karşılanır. Yoksa bıçakla insan öldürülebilir diye bıçak yapan ve satanlar cezalandırılamaz, bıçak ta yasak edilemez. Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti, hazır ilâçların reklâmını yasak etmekle işte bu garabeti ihtiyar etmiş oluyor. Halbuki mantıkî ve hukukî icaplar, reklâmlarında hakikate aykırı sözler bulunan kimselerin mahkemeye verilmek suretiyle cezalandırılmasını âmir olup böyle bir suç işlemeyenlerin ilânlarını evvelden menetmek herşeyde asıl olan hürriyet mefhumu ile telif olunması imkânsız işlerdendir.

Vekâletin ilânında bu esaslı hatadan başka dikkate değer noktalar da var: Diş ve saç tuvaletinde kullanılan mustahzarlar için reklâm yapılmasının serbest bırakılması gibi!. İnsan bu istisna kaydını görünce o müstahzarların Vekâletçe hazırlanmış ve her türlü mesuliyeti yine Vekâlet tarafından kabul edilmiş olduğuna zahip olmak istiyor. Fakat diş ve saç tuvaletinde kullanılagelen müstahzarların böyle bir hususiyet ve daha doğrusu resmiyet taşımadıkları malûm olduğundan mazhar oldukları istisnaiyeti makul bir sebebe bağlamak imkânı kalmıyor.

Sonra resimli reklâmlar da yasak ediliyor. Ne yalan söyliyelim, biz bu memnuiyetin dahi nasıl bir mülâhazadan ileri geldiğini anlayamadık. İyi ve yerinde yapmak şartiyle kelimeden, cümleden, ve hattâ uzun bir nutuktan daha beliğ, daha müessir olduğuna her medenî insanın iman beslediği resim, ecza ilânlarında neden böyle mahkûm ediliyor?.

Sözün kısası şu ki biz, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin - bir kısım ilâçları, bilinmez nasıl teveccühkâr bir alâka ile istisna etmek şartiyle - bütün mustahzarların reklâmını "idareten" tahdit ve o müstahzarları ticaretin serbest olması kaidesine güvenerek ilân ettirecek olanları tehdit etmesini usule, kanuna ve ferdin hürriyeti esasına uygun görmedik. Böyle şeylerde yasaktan ziyade murakabe, takip ve suç işleyenleri mahkemeye teslim etmek muvafık olur sanıyoruz.

*

A. K. imzasile Zülkarneyn maddesine dair Kadıköyünden iki ve ayni mevzu için A. Ç. imzasile Karagümrükten bir mektup yollayan aziz okuyucularıma:

Ben Zülkarneyn maddesine şöylece temas edip geçmiştim. Maksat o mevzuu bütün rivayet ve hikâyetlerile tahlil olsaydı iki yüz sayfa doldurmak lâzım gelirdi. Her iki muhatabımın fikirleri doğrudur. Fakat şu hakikatlere inanmak suretile bahsi kısa kesmek daha münasiptir:

1 — Büyük İskender diye tarihlere geçmiş olan Makedonyalı cihangir, şarkın Zülkarneyni değildir.

2 — Çin seddini ne İskender, ne de Zülkarneyn yapmıştır. Bu eser Çinlilerindir.

Hürmetler sunarım. M. T. T.

* *

Fabrika Sahibinin İzahı

Süleymaniyede Dökmecilerde 24 numaralı kurşun ve bakır imalâthanesi sahibi geçenlerde çıkan bir yazı münasebetile, gazetemize gönderdiği bir mektupta, fabrikadan çıkan dumanın ne Üniversitelileri, ne de civar komşularını zehirlemediğini, esasen mahallen yapılan tetkikler neticesinde verilen rapor ve ruhsatnameile bu cihetin müeyyet olduğunu anlatıyor, fabrikanın ayda bir, nihayet iki defa ve o da 48 saat faaliyette bulunduğunu, yapılan ameliyenin hurda haline gelmiş bakır ve kurşunları külçe haline getirmekten ibaret oluşu hasebile bu şekilde eritmede zehir bulunmadığını bildiriyor.

DAHİLÎ HABERLER

Amerikalılar Türk Tütünü İstiyorlar

Nevyork Sergisindeki Tütünlerimiz Kapışılıyor

Amerikadan gelen haberler, Nevyork sergisinde Türk tütünlerinin büyük rağbet gömrekte olduğunu bildirmektedir. Nevyorkta işleyen fabrikaya yapılan müracaatlerle bazı firmalar büyük mikyasta Türk tütünü satmağa hazır olduklarını bildirmişlerdir. Sergi bayilerinden biri de sergideki İnhisar memurlarına müracatla, serginin muhtelif yerlerinde otomatik kutularla satmak için teklif yapmıştır.

Diğer taraftan sergide Türk sigaralarını satın alanlardan birçoğu müracaatlerde bulunark sigaralarımızın sergi dışında nerelerden tedarik edilebileceğini sormuşlardır.

ÜNİVERSİTEDE :

Yeni Pavyonlar

Cerrahpaşa hastanesinde yeni yapılmakta olan büyük cerrahî pavyonun inşaatı ilerlemiştir. Pavyon 140 yataklı, röntgen ve tıbbî tahlilât lâboratuarlarını havidir. Bu sene Tıp fakültesi bütçesine konan tahsisatla bilûmum teçhizat ve tefrişatı ikmal edilecek ve önümüzdeki tedris yılı ortalarında küşat resmi yapılacaktır. Ayrıca yeni yapılan göz pavyonunda tefrişat işi bitmiştir. Halihazırda noksan olan fennî teçhizatın tamamlanmasına çalışılmaktadır. Önümüzdeki ders yılı başında burası da faaliyete geçecektir.

Yabancı Dil Kursları

Ders senesi içinde yabancı diller derslerine devam edemiyerek fakülte derslerinden imtihan hakkını kaybeden talebeler için geçen senelerde olduğu gibi bu sene de yaz kurları açılacağını evvelce yazmıştık. Bu sene yabancı diller yaz kurları 20 haziranda başlıyarak 1 eylüle kadar yetmiş gün devam edecektir. Bu yetmiş dersin en az altmışında bulunan talebe kaybetmiş oldukları imtihan hakkını kazanarak eylül devresindeki fakülte imtihanlarına girebileceklerdir.

MÜTEFERRİK:

İngiliz Konsoloshanesinde

İngiliz kralının doğum yıldönümü münasebetile dün şehrimizde İngiliz konsoloshanesi binasında bir merasim yapılmış ve bu münasebetle bir çay ziyafeti verilmiştir. Merasimde vali namına muavini Muzaffer Akalın hazır bulunmuştur.

Doktorların Toplantısı

Tıp fakültesinin 1325 senesi mezunları 11 haziran pazar günü Parkotelde toplanarak beraberce bir öğle yemeği yiyeceklerdir. Bu mezunlar meslek hayatının 30 uncu yılına vâsıl olmuşlardır. Bu toplantıya o sene mezunlarının hepsinin gelmeleri rica olunmaktadır.

Mahkûm Olan Casuslar

Trakyada yakalanan ve İzmirde muhakemeleri görülerek mahkûm olan dört Bulgar bu resimlerini gördüğünüz adamlardır. Bunlar Bulgar papazı Martiri, Edirne Bulgaristan konsoloshanesi kâtibi Lambo, Edirne Bulgar metropolithanesi kâtibi Kiri ve Edirnede otel işleten İtalyan tebaasından Lui Sinkavri'dir. Bu casusların faaliyetleri neticesiz kalmış ve derhal yakalanmışlardır.

İstanbulun Çehresi Değişiyor

Yeni Yol İnşaatı İçin Kazalara Tahsisat Verildi. Bu İş Uzerinde Halkın da Yardımı Isteniyor

Belediye, hazırlanmış olan üç senelik yol programının tatbikı için iki sistem takip edecektir. Biri belediye bütçesine konulan paradan bir kısmının belediye şubelerine tevzii ve bu şubeler dahilindeki bir kısım yolların bu şubeler vasıtasile, diğeri ise merkez tarafından yaptırılmasıdır.

Bunun için bu seneki bütçeden Eminönü, Fatih, Üsküdar, Kadıköy, Beyoğlu şubelerine 25 er bin, Eyübe 20 bin, Sarıyer, Beykoz ve Adalara onar bin lira ayrılmıştır. Bu suretle şubelere 200 bin lira verilmektedir. Bu yollardan mühim bir kısmına ait keşifnameler tanzim edilerek belediye daimî encümenine verilmiştir. Bu para ile, yolu olmıyan sokaklar parke, parkeye tahvil edilmiş ikinci derecede bir kısım sokaklar da asfalta çevrilecektir. Diğer bir kısım yollar da katranlı şose olarak inşa edilecektir.

Merkezce üç senede yapılacak yollar için 2 milyon lira sarfedilecektir. Bu paradan 507 bin lirası halen ihalesi yapılmış olan asfalt yollara, 93 bin lira da evvelce kaldırım üzerine asfalt olarak yapılmasına karar verilen yolrın temellerinin asfalta tahviline, ve yeniden bazı mühim sokaklarda da yine kaldırım üzerine asfalt inşasına sarfedilecektir. Bu suretle ilk plânda yol inşaatına sarfedilecek para yekûnu 600 bin liraya baliğ olacaktır.

Kaldırım üzerine asfalt yapılacak caddeler arasında Galatada Kemankeş Kara Mustafa paşa caddesile Gümrük caddesi, Taksimde Sıraserviler caddesi de vardır. Bu caddelerden çıkan taşlarla Şair Nigâr sokağı, Havuzlubahçe, Eşref efendi sokakları parkeye çevrilecektir.

Bu sene yeniden, kısmen asfalt, kısmen de parke olarak inşa edilecek yollar da bir milyon yüz bin lira tutmaktadır. Halen bu yolların vahidi kıyasileri tesbit edilmektedir. Bu paradan 600 bin lira İstanbul tarafındaki yollara, 150 bin Eminönü meydanının tanzim ve asfalta tahviline, 250 bin. Beyoğlu cihetindeki 100 bin, Beşiktaş kazası dahilindeki yolların inşasına, kalan para da diğer kazalarda yollara sarfedilecektir. Bu yol faaliyeti sırasında Taksim ile Şikli arasındaki cadde de asfalta çevrilecektir. Bu yol inşa edilirken Osmanbeyden itibaren Şişli karakoluna kadar devam etmek üzere, Harbiye ile Taksim arasında olduğu gibi bir refüj yapılacak ve refüjün kenarlarına da çiçek ve ağaç dikilecektir.

Ancak belediyenin bu yola tahsis ettiği para kâfi gelemiyeceği için yan trotuvarlar ,cadde üzerindeki apartıman sahiplerine yaptırılacaktır. Bunun temini için de önümüzdeki hafta zarfında Beyoğlu Halkevi salonunda vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdarın riyasetinde ve Şişli Halâskârgazi caddesi üzerindeki ev ve apartıman sahiplerinin iştirakile bir içtima aktedilecektir.

Beyoğlundaki yol faaliyetile bu kaza dahilinde altı da çocuk bahçesi tesis edilecektir. Çocuk bahçelerinden biri Şişhane karakolunda, biri Tepebaşında Cümhuriyet gazinosunun yerinde, biri Taksim bahçesinin arkasında,. biri Nişantaşında, biri Vali konağı caddesinde, biri de Şişlide olacaktır. Şişlideki çocuk bahçesi, süvari polis karakolunun yerinde olacaktır.

Bütün bu faaliyete temmuz ortasında başlanacaktır.

BELEDİYEDE :

Ekmek Fabrikası İşi

İstanbulda yapılacak ekmek fabrikaları için şimdiye kadar bir çok İngiliz, Alman ve Macar firmaları müracaat etmiştir. Bunların sayısı 25 i bulmuştur. Belediye teklifleri tetkik etmektedir.

Ayrıca dün İsanbuldaki fırıncılar namına da belediyeye bir teklif yapılmıştır. Fırıncılar bu tekliflerinde her fırıncının imal ettiği un çuvalı üzerinden 20 kuruş toplanılmak suretile bir sermaye temin edileceğini ve bununla hali hazırdaki fırınları esaslı surette ıslah edeceklerini bildirmişlerdir.

Belediye bu teklifi ciddiyetle karşılamamıştır. Ancak fırıncılar namına temin edilecek kâfi bir sermaye ile bunların yapacakları teklifin tetkik edilebileceğini bildirmiştir.

Bir Renkte Binalar

Belediye, Taksimdeki Cümhuriyet âbidesinden ayrılan ana caddeler üzerinde bütün binaları muayyen bir renge boyatacaktır. Renk henüz tesbit edilmemiştir. Renk meselesi bugün Prost tarafından tesbit edilerek derhal tatbik edilecektir.

Tünelli Bir Yol

Yeni şehir plânile Taksimle, Kurtuluş arasında bir yol yapılacaktır. Bu yolun geçeceği kısım fazla ârızalı olduğu için yolun Fiat garajı arkasına tesadüf eden kısmı viyadüklü olacaktır.

Ayrıca Tophane ile Şişhane karakolu arasında da bir cadde yapılacaktır. Bu caddenin mühim bir kısmı tünelli olacaktır.

DENİZ ve LİMANDA :

Denizlerde Fırtına Var

Karadeniz, Marmara ve Ege denizlerinde bir kaç gündenberi oldukça kuvvetli fırtına hüküm sürmektedir.

Dün alâkadar devaire gelen haberde şiddetlenmek ihtimali bildirilmekte idi. Buna rağmen büyük, küçük gemiler yollarına devam etmektedirler. Fırtına yüzünden hiçbir kaza haberi kaydedilmemiştir. Bir kaç gündenberi şehrimizde yağmakta olan yağmurlar dün de devam etmiştir.

Constanta Gemisinde

Dün Romenlerin millî bayramları idi. Bu münasebetle Haliçte tamir edilen Romanyanın Konstanta isimli harp gemisinde dün akşam bir resmi kabul yapılmıştır. 9.30 da başlıyan resmi kabulde vilâyet, İstanbul komutanlığı ve deniz komutanlığı erkânı ile matbuat erkânı ve Romen kolonisi davetli olarak bulunmuşlardır. Geç vakte kadar devam eden suare çok güzel geçmiştir.

Demiryolu İhtilâfı

Balıkesir - Kütahya demiryolu ihtilâfını tetkik eden hakem heyeti dün tekrar şehrimize gelerek vilâyette ihzari bir içtima yapmıştır. Heyet bir kaç içtima daha yaptıktan sonra kararını verecektir.

Asılsız Bir Haber

Haydarpaşa ile Sirkeci arasında bir tünel yapılacağı hakkında dünkü gazetelerden birinin verdiği haber doğru değildir. Evvelce de yazdığımız veçhile Yenikapı ile Haydarpaşa arasında işletilecek Feribotlarla Semplon ekspresi Torosla birleştirilecektir.

Yunan Gemisi Kumandanı

Dün Âbideye Bir Çelenk Koydu

Gemi Komutanı dün Taksim âbidesine çelenk koyarken

Limanımızda bulunan "Arlis" Yunan mektep gemisi süvarisi, dün sabah saat 9 da Taksimdeki Cümhuriyet âbidesine merasimle çelenk koymuştur. Merasimde, İstanbul vali muavini Hüdai Karataban, İstanbul komutanı, deniz komutanı ve diğer erkân ile geminin büyük rütbeli zabitanı, müzika ve bir Yunan bahriye zır bulunmuşlardır.

Dün saat on üçte İstanbul komutanlığı tarafından Tarabyada Tokatliyan otelinde Arlis süvarisi şerefine otuz kişilik bir ziyafet verilmiştir.

Saat on beşte mektep gemisinin bordasından hareket eden vapurla Yunan deniz talebesi ile dost misafirlerini ağırlamak vazifesini üzerlerine ala ntalebemiz, deniz lisesini, deni zgedikli mektebini, İktısat Vekâletine ait tersaneleri gezmişler ve ayni vapurla Beşiktaşa çıkarak oradan otobüslerle Yıldıza giderek harp akademisini gezmişlerdir. Akademide talebeye bir çay ziyafeti verilmiştir.

Dün akşam dokuzda Heybeladada mektep komutanı tarafından mükellef bir ziyafet verilmiştir.

Bugün talebe ve komutanları İstanbul müzelerini ziyaret edeceklerdir.

Gazi Köprüsü İnşaatı

Gazi köprüsüne ait inşaat eylül sonuna kadar ikmal edilecektir. Köprünün iki tarafında açılacak cadde 2 buçuk milyon liraya ihtiyaç gösterdiği için bu sene zarfında bu yolların açılmasına imkân görülememektedir.

TAKVİM ve HAVA

9 Haziran 1939
CUMA

6 ıncı ay Gün: 30 Hızır: 35
Arabî: 1358 Rumî: 1355
Rebiülevvel: 21 Mayıs: 27
Güneş: 4.28 — Öğle: 12.13
İkindi: 16,13 — Akşam 19.39
Yatsı: 21.39 — İmsâk: 21.10

Hava Vaziyeti

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, yurtta hava Trakya, Kocaeli ve Ege bölgeleri ile Orta Anadolunun ve Karadenizin Garp kısımlarında kapalı ve yer yer yağışlı, diğer bölgelerde bulutlu ve mevzii yağışlı geçmiş, rüzgâr Şimal ve Garp bölgelerinde Şimalî, diğer bölgelerde Cenubi istikametten orta kuvvette esmiş, Marmara ve Ege denizlerinde Şimal fırtınası esmiştir.

Dün İstanbulda hava kapalı ve cüz'î yağışlı geçmiş, rüzgâr Şimali Şarkiden saniyede 4 — 6 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 1012,8 milibar idi. Sühunet en yüksek 22,6 ve en düşük 15,5 santigrat olarak kaydedilmiştir.

SUAL

KARİLERİMİZİN SUALLERİNİ BURADA CEVAPLIYORUZ

CEVAP

S — Cava neredadir, nasıl bir yerdir, oradaki insanlar nasıl yaşarlar ve ne kadar ileri gitmişlerdir?

C — Cava Asyanın cenubu şarkisindedir, dünyanın en bereketli topraklarını ihtiva eder, çok zengin, ve on bin kilometre uzunluğunda ve 500 - 600 kilometre genişliğinde çok büyük bir adadır. Ahalisi Cavalılar, Sundalılar diye iki sınıfa ayrılır. Cavalıların ekserisi arap fütuhatını müteakip müslüman olmuşlardır. Cava bugün Felemenk Hindistanı namı oltında bir Felemenk müstemlekesidir. Yerli sultanlar tarafından idare edilmekte, fakat bu sultanlar bir Felemenk memuru gibi Felemenkten maaş almaktadırlar. Cava şeker, kahve, çay, çivit, kına, tütün, kauçuk, Hindistan cevizi tozu ihraç eder. Petrol madenleri de vardır. Cavalılar çok çalışkan ve sakin insanlardır. Servet ve refah bakımından da vaziyetleri iyidir.

●

S — Rumeli tahvillerini alan müessese var mıdır ve bu tahviller kaç liradır?

C — Dördüncü Vakıf hanında Asma katta alıcılar vardır. Eskiden bu yazıhanelerde borsa muameleleri yapılmaktaydı. Şimdi bu gibi tahvilleri satar ve alırlar. Tahvillerin aksiyon olanları 23 lira ve obligasyonları 40 lira 90 kuruştur.

●

S — Kapsül halinde D vitamini bulunur mu? Eczahanelerde satılır mı?

C — Yalnız D vitamini henüz yoktur. Fakat D ve C vitamini ile birlikte kapsül halinde olanı vardır. Bunu eczahanelerden Adeksolin adı ile arayınız.

S — İngilizce dersi almak istiyorum. Bana bir hoca tavsiye eder misiniz?

C — İstanbul Y. M. C. A. cemiyetine müracaat etmenizi tavsiye ederiz.

9 Haziran 1939

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750 "	6 Ay	1500 "
400 "	3 Ay	800 "
150 "	1 Ay	300 "

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Vatan Hasreti

Nevyork Sergisine giden arkadaşımız Neşet Halil, Sergideki müşahedelerini anlatıyor. Vatan hasretinin ne demek olduğunu anlamak için şu aşağıki satırları okuyunuz:

"30 nisan açılış gününde, elimde bayrak platformun önünde duruyordum. Yanıma üniformalı bir Amerikalı geldi. Bayrağı tuttu, yüzüne yaklaştırdı,

— Amerikalı merakı, ya rengine, ya kumaşına bakıyor;

Diye düşündüm, aldırış etmedim. Sonra yüzünü benden ve yanımdakilerden gizlemeğe çalışarak türkçe sordu:

— Bir Amerikalı zabitin bayrağınızı öpmesine müsaade eder misiniz?

Yaşlı gözlerini gözlerime dikti:

— Ne zaman, ne yaş, ne refah hiç bir şey geçmişi unutturamıyor. Ben Ermeniyim ve İstanbulluyum!

Dedi, biraz düşündü bir sual sordu:

— Türkiyede bilhassa İstanbulda doğmuş olmanın, o memleketten ayrılanlar ve bir daha oraya dönmek ümidini kaybedenler için ne büyük bir betbahtlık olduğunu tasavvur edebilir misiniz?

Devlet pavyonunun turizm kısmında, Rumelihisarının Göksu çeşmesinin altından alınmış büyük ve çok güzel bir fotoğrafı vardır. Ziyaretçilerden biri yanındaki küçük grupla bu fotoğrafa yaklaştı [illegible] di;

— Ben burada doğdum!

Sonra türkçe bize, ingilizce yanındaki grupa anlatmağa başladı:

— Yeniköy dünyanın en güzel yeri, Yeniköylüler dünyanın en iyi insanlarıdır. Ben Yeniköyde doğdum, Türklerle beraber büyüdüm (bir çok isimler saydıktan sonra) buraya ticaret için geldim, yerleştim, kazanıyorum. Eğer, içimde doğduğum yer hasreti olmasa, kendimi dünyanın en bahtiyar adamı, diye ilân edebilirim!

Tekrar küçük grupa döndü,

— İstanbul, Boğaz, Yeniköy, bunlar ne demektir, siz bunu bilir misiniz? Mayıs geceleri Boğaz bir çiçek parkı gibidir.. Renk, koku...

Vaşington müzesine üç bin parçalık zengin bir koleksiyon hediye eden, Minasyan adında yaşlı bir zat;

—Bu küçük hediye: Amerikalılara memleketimin kültürünü tanıtmağa yarıyan belli başlı bir teşebbüs oldu. Yenisini de bana siz tanıtıyorsunuz, ne kadar bahtiyar olduğumu tasavvur edemezsiniz!

Diye söze başladı, bir saat kadar konuştu sonra çekine çekine sordu:

— Her gün gelip bu güzel eserlerinizi görmeme, sizi hiç rahatsız etmeden bir köşede oturup havanızı teneffüs etmeme müsaade eder misiniz?

Sesi küçüldü, kulağımıza eğildi,

— Ruhum memleketimden ayrı yaşamanın çok ıztırabını çekti, doğduğum toprağın cesedimi teselli etmesini istiyorum!

Dedi,

Sitedeki havuzun Çinilerini, servileri dakikalarca seyrettikten sonra, yanıma geldi;

— Hasköyün mezarlığında benim diktiğim yedi servi vardır. Bunlar adaktı. Kimbilir şimdi ne kadar büyümüşlerdir?

Konuştuk. Adı Eskinazi imiş. Beşinci Avenüde (Nevyorkun en şık ve en zengin mağazaları olan caddesi) büyük bir mağazası varmış. Kadın çamaşırları satarmış. Yüzü ağlar gibi buruştu:

— Köprünün üzerinde durmak, Hasköyü seyretmek istiyorum, kaç defa teşebbüs ettim olmadı, bir defa hududa kadar geldim, çıldıracaktım."

Muharrir, bu yazısında iki faşist memleketin otarşiyi muhafaza etmek gayretlerini anlatıyor, tabiatın zıddına yapılan hareketlerin bugünkü ekonomik ve politik sefaleti ve hesapsız işleri doğurduğunu izah ederek kurtuluş şartları ve imkânları üzerinde duruyor.

● ● ●

Mihveri Mahveden Otarşi

Yazan: *Sadri ERTEM*

İki Faşist memleket otarşiyi vücutlerini kaplayan bir taze deri gibi muhafaza etmek istiyorlar. Hattâ bu taze deriyi yeni Avrupanın Nasyonalist bedeninin son alacağı şekil diye nümune sananlar vardır. Gerçi otarşi bir taze deridir. Fakat bu iltihaplı bir uzviyet üstüne gerilmiş ve hassasiyetini kaybetmeğe başlayan bir zardan başka bir şey değildir.

Bu deri harpten sonraki dünya şartlarının bir neticesidir. Fakat Faşist rejimler bu deriyi marazî bir bünyeyi muhafaza edecek bir kalkan telâkki ettikleri için iltihaplı bir beden üstündeki deri parçasını bir zırh, bir kale duvarı addediyorlar. Tabiatin zıddına yapılan bu hareket bugünkü ekonomik ve politik sefaleti, hesapsız işleri doğurmaktadır.

HARBİN BİLÂNÇOSU: Harbin sonu harbi icat edenlerin vücude getirmek istedikleri ekonomik müvazeneyi temin etmedi. 1914 ten evvelki dünyayı galipler ve mağlûplar hep bir ağızdan "Cennet" diye yâd ediyorlardı. Harp istihsal fazlası yerine tahrip eserleri bıraktı. Bu hal Avrupada bir çok kuvvetlerin istihsal yerine [illegible] için kullanılmasına sebep oldu. Tâmir işi ekonomik faaliyete tesir etti.

Yeni muahedeler, yâni harbin askerlik bakımından verdiği neticeler ekonomik münasebetler üzerinde müessir oldu.

Mağlûplar tâmirat yükünü yüklendiler. Bitaraf ve muharebe sahasından uzak kalarak ekonomik bünyeleri zedelenmemiş devletler (Japonya, Birleşik Amerika gibi) dünya piyasalarındaki muvaffakıyetlerini sağlamlaştırdılar. Cihanşumul faaliyetlere girdiler.

Harbin sonu harp içinde müttefikler arasında kurulmuş olan ekonomik nizamı bozdu. Her devlet kendine göre hesabını kapatmak mecburiyetini hissediyordu. Harpten çıkan her milletin kendine göre bir bilânçosu vardı. Bunun için harpte büyük ziyanlarla karşılaşan devletlerle, harp sahasından uzak kalan ve harp yüzünden zarar görmeyen, bilâkis iktısadî inkişafa mazhar olan devletler sulh zamanında artık ayni cephe hattını tutmadılar, 1919 da "Fevkalâde ekonomik konsey" Amerikanın çekilmesi üzerine dağıldı.

İngiltere de Amerikanın usulünü takip etti.

Muharebeden en az zarar gören devletler sulh zamanında iş birliğini istiklâllerinin tahdidi manasına aldılar.

1926 da Kellog Amerikanın infiratçı siyasetini şöyle anlatıyordu:

Yabancı teşekküllerin bizi dışardan tetkik, kontrol veya teftiş etmesini asla kabul etmiyeceğiz"

Harbin tesanüdü kaybolduktan sonra devletler kendi kudretlerine göre, bir ekonomi cihazı kurmıya çalıştılar. Bu bünye harpten önceki devrenin ayni değildi. Yeni siyasî coğrafya şartları Avrupada yeni hareketler vücude getirmişti.

Esasen dünyada askerî harple beraber ekonomik bir harp te olmuştu. İki harbin neticeleri arasında tezat vardı. Bu tezat sulh devrinde de olanca şiddetiyle sürdü gitti. Bu tezat şu formülle hulâsa edilebilir:

"Büyük harpte kâr ederek mevkilerini kuvvetlendiren devletler ileride tutacakları mevkilerini muhafaza ve tefevvuklarını temin etmek, zarar edenler ziyanlarını telâfi etmek, kaybettikleri mevkileri tekrar elde etmek emelindeydiler."

Bu formül milletleri yarışa sevkediyordu.

Kısa bir zamanda istihsalin artması suretile bu emelin tahakkuk ettiği görülmüştür. Bu artma her şeyden evvel ziraat sahasında oldu. Hertarafta mahsul kıymetleri yükseldi. Ziraat usullerindeki terakkinin sebeplerinden biri de budur. Ziraatte makine, el işçiliği yerini tutmıya başladı.

Bu istihsal fazlalığı sanayi sahasında daha hızlı oldu. İlk iş makineleri yenileştirmekti. Yıpranmış makineler yerine daha verimlileri kondu. Harpten en az zarar gören Amerika bu usulü ilk tatbik edenlerdendir.

Galipliğine rağmen çok zarar görmüş olan Fransa ve emsali devletler de bu usule tâbi oldular.

1926 da Fransanın şimal mıntakasında, harbin tahrip ettiği madenler yeni tesisata örnek olacak şekilde işlemiye başladılar. Bu suretle 1913 dekinden daha fazla istihsal yapılıyordu.

Dokuma makineleri harp içinde tahrip edilmişti. Dokuma makineleri cinsi değiştirildi. Istihsal arttı.

İngiltere gibi tahrip görmemiş memleketler eski makinelerle faaliyete devam ettiler.

Harpten sonra başlıyan yarışta nakil vasıtaları mühim roller oynamıya başladı. Eski nakil vasıtalarından harap olanlar yeniden yapıldı. Eskiler ıslah olundu.

Fransada tahrip edilen mıntakalarda 39 bin kilometre yol, 5000 kilometre şimendifer, 1110 kilometre kanal yeniden yapıldı. Almanya tahribata maruz kalmamıştı. Kanalların nakil kudreti arttırıldı.

Ticaret filoları şayanı hayret bir nisbette arttı. Ingiltere harpteki zayiatını telâfı etti, harpten önceki ne muadil bir ticaret filosuna sahip oldu. Diğer devletler de bu yolu tuttu. Bu sahada en karakteristik vaka Amerikanın ortaya denizci bir devlet olarak çıkması oldu.

Nakliye işlerinde harpteki tecrübelerden istifade edildi. Nakliye kadrosuna yeni vasıtalar da girdi. Otomobilciliğin inkişafı bir taraftan memleketler arasındaki irtibatı kuvvetlendirirken beri taraftan da kauçuk ticareti yüzünden yeni rekabetler peyda oldu.

Şu yukarıdanberi saydığımız sebepler istihsalin artmasına sebep oldu.

Bunun bir neticesi meydana çıktı:

İstihsal ile istihlâk arasındaki muvazene bozuldu.

Sanılıyordu ki, harbin tahrip ettiği servetlerin yerine yeni kıymetler konulacak olursa artık tahribatın önüne geçilecektir. Halbuki tahrip edilmiş kıymetleri değiştirecek olan memleketler. yani alıcı olacak memleketler finans bakımından da harap bir halde idiler. Bunlar kıymetlerini kaybeden paralarile cihan piyasasına düşkün bir satın alma kabiliyeti ile giriyorlardı.

Bu hareketlerin aksülâmeli ilk defa Ingilterede kendisini gösterdi. Cihana mamul madde satmakla meşhur olan Ingilterede 1921 de işsizlerin miktarı 2.200.000 i buldu. Bu zarar, Fransanın harpte gördüğü tahribat hesabına muadildi. Diğer devletler de bu faciaya ortak oldular.

Bazı mütehassıslara göre harp borçları silinseydi istihlâk imkânı artacaktı. Fakat böyle bir hareket yapılamadı. İstihlâk her memleketin ihtiyacına göre fazlalaşacağına memleketin fakirliği nisbetinde tahditlere uğradı.

Bir tarafta bu vaziyet devam ederken beri tarafta dünyanın mühim bir kısmı istihsal yapan memleketlere pazar olmaktan uzaklaştı. Ham madde müstemlekelerinde, yarı kolonilerde ya fazla istismardan doğan dermansızlık. yüzünden, yahut sanayileşme hareketinin istiklâl şuurile birlikte inkişafından dolayı açık pazarlar kapanmıya başladı.

Dünya bozulan muvazenesini temin etmiye çalışıyordu. Bir çok formüller ortaya atıldı. Bazı hükûmetler kendi bünyelerine göre bir usul tatbik ettiler.

Amerika serbest mübadele usulünden derhal ayrıldı. Bu himaye usulü, yalnız eşyaya değil, insanlara da tatbik olundu. Her memleket Amerikaya ancak 1890 da Amerikada bulunan tebaasının yüzde ikisi nisbetinde muhacir sevkedecekti. Amerikanın tuttuğu yol, kendi bünyesine tevafuk edebiliyordu.

Avrupanın yeni kurulmuş devletleri etraflarını yüksek gümrük mânialarıi ile çevirdiler. Bazı devletlerin hudutları tayin ve tesbit edilmeden yaptıkları ilk hareket himayecilik usulüne müracaat oldu. Meselâ Polonyada eski Rus tarifesine yüzde dokuz yüz zam yapıldı.

Orta Avrupada rabıta vazifesini gören Tunada vaziyet ayni idi.

Tuna üzerinde seyrüsefer yedi gümrük tarifesine tâbiydi. Nakliyat harpten öncekinin yarısına düşmüştü. Avrupa devletleri bu usulü hep birden kabul etmediler, fakat 1815 te olduğu gibi dönüş umdesi oldu.

Almanya daha 1920 de otarşik temellerini kurdu. Bütün yabancı mamulâtına göre hudutlarını kapamıştı. Daha sonra himaye usulü Almanyada bir nevi taarruz vasıtası oldu. Parise hücum gibi!. Alman iktısatçıları damping ile yabancı piyasaları tahrip etmek, böylece cihan şampiyonu olmak istiyordu.

FRANSADA: Fransa tâmirat işlerinden dolayı himaye usulüne dönmüştü.

İNGİLTEREDE: İngiltere harbin masraflarını ödemek için bir takım tedbirlere baş vurdu. Meselâ maden kömürleri satın almak mecburiyetinde bulunan ecnebiler büyük mıkyasta ihracat resimleri ödemeğe mecbur oldular. Alman dampingi İngilterede tesirini gösterdi. İngiltere 1921 de memlekete giren sanayi mamulâtından yüzde otuz gümrük almağa başladı. İngilterenin Koloni ve Dominyonları ile olan ticarî münasebeti bilânço halinde ifade edildiği zaman İngilterenin Britanyayı daha esaslı bir surette himayeciliğe sevketmiştir. Büyük harpte hiç zarar görmeyen, fakat Hindistan, Avustralya, ve Büyük Okyanus ticaretinde çok mühim bir mevki işgal eden Japonyanın gitgide İngiliz Koloni ve Dominyonları üzerinde nüfuz etmesi meselâ Hint ticaretinin yüzde 64 ünün Japonyaya geçmesi, İngiltereyi daha cezrî hareketlere sevketmiştir.

Nitekim 1932 de Ottava konferansı İngiliz himayeciliğinin gayesini teşkil eder.

II

Otarşi bir nazariye değildir:

İngiltere, Fransa, Amerika ve Sovyet Rusya gibi ham maddeleri, gıda maddeleri, ihtiyat sermayeleri emirlerinde bulunan memleketler için otarşi zararlı neticeler vermemiştir. Vâkıâ otarşide bir nevi kendi yağını yiyerek gıdalanmak hali vardır. Fakat coğrafya şartları bazan bunu bir memleketin muhafazası, müdafaası, inkişafı için elzem bir şart haline koyar.

Sovyet Rusya coğrafyasıdır ki, bu memleketin sanayileşmesine ve rejimini ayakta tutmasına imkân vermiştir. İngiltere, Fransa ve Amerika için de arazinin taşıdığı imkânlar kendilerini koruma şartı olmuştur.

Fakat Almanya gibi, İtalya gibi, coğrafî şartlar ve ekonomik kıymetler bakımından otarşi vücude getirmiye asla kudretleri olmıyan memleketlerin hareketleri tabiata karşı bir çıkıştan başka bir şey değildir. Sunî surette otarşinin korunması bu memleketlerde vatandaşlarını, hattâ medeniyetlerini tasfiye gibi neticeler veriyor. Nüfusu tasfiye etmek için türlü, türlü nazariyeler icat ediliyor. Sunî bir kabuk içinde yaşamak için insaniyetle olan münasebet inkâr ediliyor. Almanyada Göte, Italyada Rönesans hudut harici ediliyor.

Tabiate aykırı olan bu hareket iki cihetten Alman ve İtalyan halkını muztarip ediyor:

1 — İnsanları ihtiyaçsızlığa, hattâ gıdasızlığa alıştırmak istiyor. Tabiate aykırı olan bu hareketi yapabilmek için dünyanın sayılı istibdatlarını rejim diye ortaya çıkarıyorlar.

2 — Tabiate karşı gelemeyince cins noktasını harpte, tecavüzde buluyorlar. Harp faciası hergün bu iki milletin halkını ıstıraptan ıstıraba sevketmektedir. Bir harpte kazanmak ihtimali tabiat kanunlarını tersine çevirmekten daha kolay değildir. Çünkü harp, ham madde ile, gıda ile, ihtiyat sermaye ile, bol para ile, şevk ile yapılır.

Halbuki, mihver devletlerinin harp vukuunda karşılarında bulacakları kuvvetleri sadece demokratik devletler olarak hesaba katacak olursak, (bunda Sovyet Rusya ve küçük devlet grupları dahil değildir) şöyle bir mukayese yapılabilir:

İhtiyat altın stoku demokrat devletlerde mihver devletlerine nazaran birde elli nisbetinde fazladır.

Hububat istihsalâtı mihver devletlerinde üçte bir nisbetinde azdır. Otomobil inşaatı mihvere nazaran demokrat devletlerde bire nazaran on dört fazladır. Petrol istihsalâtı mihver devletlerinde 164 te birdir.

Kömür istihsalâtı da mihver devletlerinde ancak dörtte bir nisbetindedir.

Çelik istihsalâtı mihver devletlerinde üçte bir nisbetinde azdır. Demir de 13 te bir nisbetinde istihsal olunmaktadır.

Bir harp başladığı takdirde süratle netice almıya imkân yoktur.

Bu imkânsızlığı Çin, İspanya harpleri isbat etmiştir. Harp mukavemet harbi halini alacaktır. Şu

(Arkası 9 uncuda)

GÖRÜŞLER

Gökyüzüne Perde

9.6.39

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

General Franko, meşru İspanyol hükûmetine karşı mücadeleye giriştiği zaman, İspanyadaki hâdiselerin dahilî bir harp olduğunu söylediler. İtalyan ve Alman kuvvetleri, harp vasıtaları, tayyareleri, orduları ile beraber Frankoya muavenet sözü ile İspanyada harbe girişince bütün dünya bunun dahilî bir harp değil, bir emperyalist harbi olduğunu anladı. İtalya, İspanyada 14,554 nefer kaybetti. Hastalık yüzünden ölenler bunun haricindedir. Harp vesaiti, tayyare bakımından yaptığı zayiat da Habeşistandaki zayiatının fevkindedir.

İtalyanın, Almanyanın, İspanya işlerine müdahalesine, bir istilâ manası veremeyenler, bunun ideolojik bir kavga olduğunu, mücadele bitip Franko muzaffer olur olmaz, derhal çekileceklerini ilân ettiler. İtalya ve Almanyanın İspanyadan resmen çekilmesi aylarca sürdü. Fakat bugün hâlâ Alman tayyare zabitleri, teknisiyenleri, İtalyan ordusunun bir kısmı İspanyada olduğu gibi, İspanyol ordusunun, idare mekanizmasının başında Almanlar ve İtalyanlar vardır.

Totaliter devletlerin, İspanya gibi büyük fedakârlıklara katlandıkları bir memleketten tamamiyle çekilmesi, İspanyanın başında tamamiyle siyasî mukadderatına hâkim bir kumandan bırakması nasıl beklenebilir ki, hiç bir fedakârlık yapmadıkları, yalnız iktısadî bağlarla bağlı bulundukları devletleri bile kendi emir ve iradelerine almak gayretindedirler. İşte Romanya, işte Yugoslavya. Bu devletler totaliter devletler korkusu ile hergün iktısadî ve siyasî hâkimiyetlerinden fedakârlık yapıyorlar.

Bütün bunlar açık bir hakikat gibi gözönünde dururken, bir yevmî gazetenin başmuharriri, Almanya ve İtalyanın İspanyadan tamamiyle çekildiğini, bugünkü İspanyol hükûmetinin tamamiyle hür olduğunu iddia ediyor, ve bu âkıbeti evvelden gördüğünü söyliyerek kendine bir de şeref hissesi ayırıyor.

İtalya ve Almanyanın İspanyada ideoloji mücadelesi için bu kadar fedakârlıklara katlandıklarını kabul etsek dahi, bir memlekette ayni ırktan, ayni milletten çarpışan insanların arasına bir üçüncü devletin silâhla müdahalesine ne mana vermek icap eder? Totaliter devletler demokrasiye ve komünizme düşman oldukları için, bu devletlerden her birine silâhla müdahale hakkına mı sahiptirler? Bu gibi müdahalelerin sırf bir ideoloji yardımı olduğunu söyliyerek, iktısadî emelleri, siyaset istilâlarını gözden saklamağa çalışmak, bu devletlere karşı fazla sempati duymak, ve gök yüzünü perde ile örtmeğe çalışmaktan başka bir mana ifade etmez. Bu devirde, komşusunun kara gözleri için fedakârlığa katlanan hiç bir devlet mevcut olmadığı, kendi menfaati icbar etmedikçe harp tehlikesini göze almadığı açık bir hakikat iken, İspanyada İtalyan ve Alman müdahalesini bir ideal meselesi olarak göstermek, ve hâlâ bunun üzerinde ısrar etmek, gök yüzüne perde çekmek kadar fazla bir gayretkeşliktir.

Gercüşte Maarif Çalışmaları

Gercüş (TAN) — Merkez ve köy muallimleri, maarif memuru İbrahim Oğuzun riyaseti altında burada bir toplantı yapmışlar, faydalı meslekî görüşmelerde bulunmuşlardır Bu vesileden istifade edilerek, yeni açılan halkevinde bir müsamere verilmiş, bilhassa Istiklâl piyesinde muvaffakıyet gösterilmiştir. Halk, müsamereyi alâka ile takip etmiştir.

Merkez ve köy okullarında kurulan (Türk dilini yayma kurumları) nın mesaisinden çok iyi neticeler alınmıştır.

Bathan ve Kasır köylerinde birer ilk mektep binası yapılacak. bu suretle kazamızdaki mekteplerin adedi altıyı bulacaktır.

SPOR

Bu sabah şehrimize gelecek olan İngiliz takımı oyuncuları birarada

İngiliz Takımı Bugün Geliyor

FENERBAHÇE EN KUVVETLİ KADROSİLE ÇIKACAK, CİHAT DA OYNIYACAKTIR

Fenerbahçe klübünün yıldönümü münasebetiyle davet edilen İngiliz takımı bugün saat 7,30 da İstanbulda bulunacaktır. İstanbula hareketlerinden evvel Londra gazeteleri takımın İstanbula seyahati hakkında sütunlarla yazılar yazmışlar ve kafile ile beraber gelen İngilterenin tanınmış spor muharriri de bu seyahat dolayısiyle bir broşür neşretmiş ve Fenerbahçe klübü tarafından İstanbula davetlerinden dolayı bahtiyar olduklarını kydetmiştir.

Klübün Reisi
H. G. Alaway

İngilterede bulunan bir arkadaşımızın Midlesckt Vanderes hakkındaki yazısını aşağıya alıyoruz:

"Memleketimizi ilk defa ziyaret edecek olan bu takım için İngiliz amatör millî takımı kadar kuvvetlidir. Diyebiliriz.

Bu klüp, ecnebi memleketlerde İngiliz futbolünü tanıtmak, ve muhtelif memleket gençlikleri arasında dostluk tesis etmek gayesiyle kurulmuş olduğundan, azalarını diğer tanınmış klüplerin en iyi oyuncularından seçmektedir. Doksan dokuz futbolcüsü vardır. Arsenal meşhur merkez muavini Bernard Joy bu takımın oyuncuları arasındadır.

Kafile reisinin sözleri

İngiliz takımı hareketinden evvel kafile reisi bu arkadaşa bu seyahat hakkında şunları söylemiştir.

"— Turnemizin Fenerbahçenin jübilesine tesadüf etmesi hasebiyle biz kendimizi cidden bahtiyar addetmekteyiz. Son senelerde Türk futbolünün şayanı dikkat derecede terakki ettiğini biliyoruz. Bu meyanda çok iyi tanıdığımız İngiliz antrenörlerle çalıştıklarını bilmek bizleri çok sevindirmiştir. Bu noktadan da kendileriyle yapacağımız bu karşılaşmalara bir kat daha ehemmiyet vermekteyiz. Memleketinize İngiliz amatör futbolcülerinin selâm ve sevgilerini birlikte götürüyoruz. En büyük memnuniyetimiz kıymetli dostumuz Türkiyi ziyaret edebilmek fırsatına nail olmaktır. Ümit ediyoruz ki, Türk millî takımını yakın bir âtide İngilterede görmek ve alkışlamak, bu kıymetli dostluğu ve aramızdaki kopmaz bağları bir kat daha takviye edecektir.,, Kafile reisinin bu sözleri İngiliz takımının İstanbul maçlarına verdiği ehemmiyeti göstermektedir.

Merasimin programı

Sarı lâcivertliler, bu yıldönümleri programını şöyle tesbit etmişler - dir:

Saat: 15 bayrak merasimi, 15,10 Atatürke ihtiram duruşu, 15.15 söylev, 15.35 bayrak çekme merasimi, 15,45 Fenerbahçe - Kurtuluş atletizm maçı, 16 Fenerbahçe - Galatasaray tekaütler maçı, 16,30 atletizm maçlarının devamı, 17,15 Midlscke Van - deres - Fenerbahçe maçı.

Fenerbahçe takımı, İngiliz takımı karşısına millî takım kalecisi Cihadı da aralarına alarak şu kadro ile çıkacaklardır:

Cihat — Yaşar, Lebip — Ali Rıza, Esat, M. Reşat — Naci, Basri, Melih, Rebii, Fikret.

HABERLER:

BEYKOZ KLÜBÜ TEFTİŞ EDİLECEK

Beden Terbiyesi Genel Direktörü İstanbulda deniz işlerile çok alâkadar olmaktadır. Bu cumartesi günü İstanbul deniz ajanile beraber Beykoza gidecek ve Beykoz denizcilik şubesini teftiş edecektir.

Bu Haftaki Maçlar

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığından:

10 - 6 - 939 Cumartesi yapılacak maçlar:

Taksim Stadı:

Anadoluhisarı - Kadıköyspor, saat 14 te, Hakem: Necdet Gezen.

Hilâl, Kurtuluş - Topkapı, Arnavutköy, saat 15,45, Hakem: Refik Osman Top.

Beykoz, Kurtuluş - Kasımpaşa, Galataspor, saat 17,30, Hakem: Halit Galip Ezgü.

11 - 6 - 939 Pazar günü yapılacak maçlar:

Taksim Stadı:

Süleymaniye, Şişli - İstanbulspor, Beyoğluspor, saat 10, Hakem: Feridun Kılıç.

Beylerbeyi - Bozkurt, saat 11,45, Hakem: Bahaettin Uluöz.

Sporculara Verilen Ceza

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden Bir Temenni

Beden Terbiyesi teşkilâtı henüz bütün cihazları ile birlikte ve tam şekilde kurulmuş değildir. Bilhassa spor cezalarına ait olan talimatname de henüz hazırlanmamış bulunuyor.

Halbuki ruzmerre spor işleri akıp gitmekte ve bu arada sporcuların tecziyesini mucip hareketler de olmaktadır.

İdman Cemiyetleri İttifakı zamanında bu gibi hareketleri mıntakalar, federasyonlar tecziye eder ve karar nihayet temyiz divanına kadar gidebilirdi.

Türk Spor Kurumu devrinde de bu cezalar bölge disiplin divanları ve yüksek disiplin divanı gibi heyetlerde dereceli bir şekilde tetkik olunurdu.

Şimdi, bu iki şekilden tamamen başka bir sistem tatbik olunuyor. Bütün cezalar federasyon başkanlarının münferit kararları ile umum müdürlüğün tasdikine arzedilmekte ve alâkadar sprocuya hakkını müdafaa fırsatı da verilmemektedir.

İnsanlar ne kadar âdil olsa, bir federasyon reisi ne derece bitaraf ve hakşinas bulunsa mutlaka yanılmak ihtimali vardır. Spor gibi en dürüst insanları bile klüpçülük hisleriyle zayıflatan bir ruhî âmil önünde böyle münferit hâkim ve itirazsız kararlarla sporcuları tecziyeye devama Genel Direktörlüğün kail olmıyacağına inanmaktayız.

Binaenaleyh, sporun en mühim inkişaf unsurlarından biri olan adaleti tesis için ceza talimatnamesinin bir ayak evvel neşir ve tatbikini ve bu suretle sporculara ne gibi hatalarda ne gibi cezalara çarpılacaklarını evvelden bilebilmeleri fırsatının verilmesini, anî ve şahsî infiallerin artık cezaya esas teşkil etmesi ihtimallerinin kaldırılmasını ehemmiyetle dileriz.

Beşiktaşın Emektarı Hüsnü Tedavi Ediliyor

Beşiktaş birinci takım müdafii ve Millî takım kaptanı Hüsnü bundan evvelki bir maçta ayağından bir sakatlık geçirmişti. Doktorlar esaslı tedaviye ihtiyaç gösterdiğinden Bursada tedavi altına alınmıştır.

İstanbulsporun Kongresi

İstanbulspor Klübü Genel Sekreterliğinden:

Ruznamede yazılı mevaddı müzakere ve karara raptetmek üzere kongremiz 10 haziran 1939 cumartesi günü saat 15 te klüp lokalinde toplanacağından sayın âzanın teşrifleri.

GAZETELERLE ŞAKALAR

Kaşıklı İbrahim

Yazan: Naci SADULLAH

Vâkıa bugün, hiç biriniz, "Kaşıklı İbrahim" adını duymamışsınızdır. Fakat bir kaç ay sonra, tanıdığınız meşhur isimler arasında, şimdi meçhul olan bu adı da bulacaksınız:

Zira bir kaç ay sonra, Çallı İbrahimin geniş şöhretine, "Kaşıklı İbrahim" tevarüs ediverecek! Bilirsiniz ki, Çallı İbrahime "Çallı" denilişinin sebebi, kıymetli sanatkârımızın "Çal" kazasında doğmuş olmasıdır.

Halbuki gazetelerde okuduğumuza göre, Çallı İbrahim, büyük bir muvaffakıyetinin mükâfatı olarak kendisine verilen altı bin lira ile "Kaşık" adasını satın alacakmış: Eğer ressamımız Kaşık adasının tapu senedini cebine koyarsa, hiç şüphemiz yok ki, sahibi olacağı adanın ismini taşımayı, doğduğu kazanın adını taşımıya tercih edecek, ve ondan sonra yaratacağı eserlere: "Çallı İbrahim" yerine şu imzayı atacaktır:

"— Kaşıklı İbrahim!"

Ben, kıymetli dostumun, "Kaşık" adasını almağa niyetlenmesine hiç şaşmadım: Bu niyetinden de anlıyorum ki, "Çallı İbrahim", içmekten vaz geçip yemeğe karar vermiş, ve bu kararla da, işe, çatalı bırakıp "Kaşığa" sarılmaktan başlamıştır.

Benim işittiğime göre, Çallının bu seferki kararı gayet kati imiş. Ve o, kendini bu niyetten vaz geçirmek isteyenlere; kemali katiyetle şu cevabı veriyormuş:

"— Kaşık" tan dönenin ayağı kırılsın!"

Bana kalırsa, Çallı, Heybeli ile Büyükada arasına sıkışan "Kaşık" adasının havasından da hoşlanacaktır. Çünkü üstadın, ötedenberi en sevdiği şeylerden birisi şudur:

"— Kaşık havası!"

Dün akşam, hayırlı bir tesadüf beni Çallı ile karşılaştırmıştı. Kendisine gazetelerde mevzuubahs olan niyetinin doğru olup olmadığını sordum:

"— Elbette doğru... dedi. Ve kucaklamağa heveslendiği istikbale ait projelerini anlatmağa başladı:

"— Bunda inanılmıyacak ne var? Ben, Britanya adasını almağa kalkışmıyorum ya? Bir ressamın, küçücük bir adacığa sahip olması çok mu görülüyor? Bence, benim, Kaşık adasını satın alışım, sanatkârın refaha doğru attığı bir adım sanılmasın: Bilâkis, bu refaha doğru bir terakki değil, sefalete doğru bir tedennidir. Zira eskiden, muazzam Fındıklı sarayında oturuyordum: Halbuki bundan sonra, "kaşık" kadar dar ve hâli bir adada yaşayacağım. Ne yalan söyliyeyim: Bana, arazi sahibi olmak hevesi, totaliter devletlerin şeflerinden sirayet etti. Fakat benim "Kaşık" adasına gitmeğe kalkışmamla, Almanyanın Danzige girmeğe kalkışması arasında kıl kadar fark kalmadı: İkisi de, günün meselesi oldu!

Kaşık adası bir ermeniye, Danzig te Lehlilere aitmiş: Binaenaleyh Kaşık adası bana, Danzig de Hitlere verilemezmiş!

"Kaşık" adasına sahip olan ermeni de, tıpkı, Korsikayı, Cibutiyi istiyen İtalyanlara cevap veren Fransız Başvekili Daladier gibi.

"— Ben, kimseye, bir karış toprak veremem!"

Diyormuş.

Görüyorsun ya? Ben şimdi, bir totaliter devlet şefine döndüm. O kadar ki neredeyse, böyle olduğuma kendim de inanacağım. Ve neredeyse, "Kaşık" adasının sahibi olduğunu iddia eden ermeniye Hitler gibi meydan okuyup:

"— Kaşık" adası, "Çal" lıların - dır! Diyeceğim. Ve ilâve edeceğim:

"— Oraya vaktiyle "Çal" dan getirilmiş olan asaletlû dağ keçileri; bir ermeni elinde daha fazla inleyemez: Orasını icabederse, kuvvetle işgal edeceğim!"

Ben merakla sordum:

"— Kuvvetin de var mı?"

Çallı İbrahim, General Franko - nun tebessümünü ve edasını taklit ederek güldü, ve:

"— Şimdilik yok.. dedi.. Fakat "istilâcı" olduğum anlaşılınca, "mihver" ciler bana da "gönüllü" göndereceklerdir!

Güldüm:

"— Demek, gelecek bahara, "Kaşık" adasında da "Zafer" resmi geçidi var?

"— Elbette ya.. '

"— Zafer bayramında rakı da içilecek mi?

"— Şimdilik adada rakı yok: Fakat benim kısmetimde var: Ve: "Kısmetinde olanın "kaşığında" çıkar!"

Derler..

Ayrılırken elimi hararetle sıktı, ve:

"— Kaşık" adasında görüşürüz! dedi.. Sakın resmi geçit günü orada bulunmayı kaçırma: Adayı tesellüm ettikten sonra, gönüllüleri "kaşık havası" ile sepetleyeceğim!!

EKONOMİ

Almanların Bizden Aldıkları

Türkiyeden Alman İthalâtı Senede 62 Milyon Lirayı Geçiyor

Almanya Iaşe Nazırı, geçende söylediği bir nutukta Almanyanın zirai durumunun çok iyi olduğunu kaydettikten sonra Almanyayı iktısadi bir çember içine alabilmenin imkânsız olacağını ilâve etmiştir. Almanyadan gelen haberlerde bu memlekette bütün tedbirlere ve mahrumiyetlere rağmen gıda maddelerinin hayatı koruyabilecek ve sıhhî şartlara uygun bir tarzda beslenebilmenin çok güçleştiği anlaşılmaktadır. vesika usullerinin ve sıkı bir kontrolün tesis edilmiş olmasına rağmen, halk her gün memnuniyetsizliğini izhar etmekten çekinmemektedir. Almanya ile memleketimiz arasında 934 senesinden itibaren artmıya başlamış olan ticarî münasebetlerden anlaşılacağı üzere bu tarihte Almanyanın memleketimizden ithal eylediği muhtelif gıda ve sanayi maddelerinin kıymeti 34.409.683 lira iken 935 senesinde bu miktar 39.200.337 liraya yükselmiş ve 1936 senesinde daha ziyade artarak 60.041.676 lirayı bulmuştur. 937 senesinde biraz noksan ithalât yapan Almanya, o seneyi 50.411.661 liralık Türkiye malı ile kapamıştır. 938 senesine gelince: Iki milyon fazlası ile geçen sene 62.209.633 liralık mal ihraç edilmiştir. Bu malların yüzde kırkı tamamen gıda maddelerini teşkil etmektedir.

Gıda maddeleri arasında bulunan mallarımızın 938 senesindeki ihraç vaziyetinde hayvan mahsulleri olarak 757.227 lira, zahire, hububat, yaş ve kuru meyvalar, nebati yağlar 23 milyon 387.160 lira kıymetindedir.

Şu hesaba göre, Almanya umumî gıda maddeleri ihtiyacının bir kısmını yurdumuzdan ithal eylediği mahsulât ile temin etmektedir. Yunanistan, Yugoslavya, Bulgaristan, ve Romanyadan ithal ettikleri gıda maddelerinin yekûnu malûm olmakla beraber Almanyanın dörtte iki buçuk nisbetindeki gıda maddelerini Balkanlardan ithal eylediği muhakkaktır. Romanyanın hububat ve zahire ihracatı bizden yüzde yirmi beş nisbetinde fazladır. Bulgaristan ise yaş üzüm, yaş meyva ve sebze ihracatile Almanyada mühim bir gıda boşluğunu doldurmaktadır.

Almanyanın Türkiyeden ithal ettiği mallar şunlardır.

Hayvanî yağlar, hayvan mahsulleri ve mamulâtı, kemik, boynuz, muhtelif deriler ve mamulâtı ve kırıntıları, yün ve ipliği, kıl ve ipliği, yün paçavraları (köylülerden toplanan çorap parçaları), halı, keçe, balık konservası, kesilmiş tavuk, kürk postları, av derileri, her nevi zahire ve hububat ve tohumlar, yaş ve kuru meyvalar, pestil ezme, nebatî yağlar, baharat, tütün, tömbeki, nebat dökümtü ve kökleri, sovanlar, tıbbî nebatlar, nebat hulâsaları, muhtelif ağaç kütük ve gövdeleri, kâğıt kırıntı ve parçaları, pamuk, keten, kenevir ve iplikleri, muhtelif taş ve topraklar iplikleri, muhtelif taş ve topraklar ve antimuan madeni, krom madeni, tıbbî ve kimyevî cisimler ve boyalar ve hulâsalar, ipek ve iplikleri, kuru sebzeler, kurşun ve halitası, çinko ve halitası, tiftik, teneke parçaları, pamuklu paçavralar, muhtelif küspeler.

BORSA

8 — 6 — 939

ÇEKLER

Londra	5.93
Nevyork	126.59
Paris	3.3550
Milâno	6.6575
Cenevre	28.5575
Amsterdam	67.4725
Berlin	50.76
Brüksel	21.545
Atina	1.0925
Sofya	1.56
Madrid	14.025
Varşova	23.845
Budapeşte	24.8425
Bükreş	0.9050
Belgrad	2.8925
Yokohama	34.62
Stokholm	30.53
Moskova	23.8725

ESHAM VE TAHVİLÂT

Yüzde Beş 1938 ikramiyeli	19.—
Sivas - Erzurum I	19.64
Sivas - Erzurum 5	19.77
Yüzde iki 1932 Hazine tahvili	57.—

Ingilizler 1500 Balya Yapak Istiyorlar

Ingilterenin Braknord fabrikaları tarafından piyasamıza yeni tiftik siparişleri gelmiştir. Verilen malûmata göre bu siparişlerin miktarı 1500 balya, yani takriben 125 bin kilo kadar ayrıdır. Muhtelif ecnebi firmaları tarafından da son beş gün içinde otuz bin kilo kadar tiftik satın alınmıştır. Satılan malların kaliteleri Eskişehir, Bulvadin, Ilgın cinsleridir. Eskişehirler 112,5, Bulvadin 111, Ilgın 108, Ayaş 106, Gerede yağlı malı 94 kuruşan muamele yapılmıştır.

Trakyadan Yapak Geliyor

Dün piyasamıza Trakya ve Bandırmadan yapak gelmiştir. Gelen fazla mallardan bir kısmı satılmıştır. Almanların bu cins mallara talip olmaları piyasayı kuvvetlendirmiştir. Sovyetlere mal veren firmalar ayrıca gelesiye büyük partilerde mal kapatmaktadırlar.

Trakyalar 62 - 64, Antalya ve şark malları 54 - 55 kuruş arasındadır. Yerli fabrikalar Izmirden Ege mıntakası yapaklarından altı bin balyalık büyük bir parti mübayaa etmişlerdir.

Arapkirde Kuraklık Tehlikesi

Arapkir (TAN) — Bir aydanberi yağmur yağmamaktadır. Bu yüzden şiddetli sıcaklar ve rütubetsiz bir hava hüküm sürmektedir. Ekinler büyümemekte, vakitsiz sararmaktadır. Dağlardaki otlar da kısa kalmış ve sapsarı kesilmiştir. Hayvanlar yarı aç, yarı tok vaziyettedir. Köylüler, besliyemiyeceklerini anladıkları için hayvanlarını, hattâ öküzlerini satmaktadırlar. Köylü bir senelik maişetine kâfi buğdayı tarlasından alamıyacağı korkusile büyük bir endişe içindedir.

Aksarayda Sağlık Koruculari

Konya Aksarayı (TAN) — Kurs gören on bir sağlık korucusu, mıntakalara ayrılan muayyen köylere tayin olunmuşlardır.

Karamanın Plânı

Karaman (TAN) — Kasabamızın plânı, altı ay süren mesaiden sonra tamamlanmıştır.

★ Belediye, dükkânların ayni renk te boya ile boyanmasını ve dükkânların önlerine beton kaldırım yaptırılmasını mecburî tutmuştur

TARİHTEN YAPRAKLAR

Hoca Hasan Sağ Olsun!

Yazan:

M. Turhan TAN

Fatih Sultan Mehmet devri hocaların saltanat kurmağa başladıkları zamandır. O vakte gelinceye kadar da Osmanlı ülkesinde ün almış yerli ve yabancı hocalar görülmüştü. Fakat bunların - bir ikisi müstesna - devlet işlerin - de ve devlet ulları üzerinde nüfuz yürüttükleri pek te görülmüş de - ğildi.

Fatih, kurmuş olduğu impara - torluk için bir de hocalar cephe - si yaratmayı muvafık gördü. Kılıca yaptıramadığı işleri icabında hocalara yaptıracağını umuyordu. İşte bu düşünceden bir hocalar saltanatı peyda oldu, ve bu salta - natın acısını da öbür saltanatın do ğurduğu musibetler gibi millet çekti Fatih siyasî ve askerî kuvvet lere karşı saray hesabına bir müvazene tesis etmek için hocalar zümresini himaye ederken millî düşüncelerden tamamiyle uzaktı. Dili kuvvetli ve kendi şöhretli olmak şartiyle her hocaya yer ve... Para veriyordu.

İltifat görmek ve para topla - mak hırsı ile dört yandan İstanbula gelen hocalar için çok tuhaf adamlar vardı.

Meselâ Alâettin Ali adlı ve Halepli bir hoca bu tuhaf misafirlerin en ileri gelenlerindendi. (Arabi) unvanını bir türlü bırakamıyan bu hocanın belli başlı bir eseri yoktur. Kendine ilminden, talâkatinden, belâgatinden daha ziyade şöhret temin eden eser, yüz yap - raklı ve canlı bir kolleksiyona malik oluşu idi.

Evet, onun tam yüz tane oğlu vardı. Bol kitap yazmadığından dolayı dostlarının sitemine, düşmanlarının hücumuna uğradıkça onları gösterirdi. Halepten gelip senede sekiz on çocuk yetiştirmekten başka bir iş görmeyen bu adam, yine o büyük kudretinden dolayı çarçabuk şöhretlenmiş ve o zaman lar en büyük ilmî mesnet olan müftiliğe kadar yükselmiştir.

Fatih, hocalar takımının bir takım hükümdarları peygamberlik iddia etmeğe bile teşvik ettiklerini bilirdi. Bu sebeple onların ahlâkına asla itimat etmezdi. Hattâ ahlâksızlıklarından bazan istifade ederdi, bazan da istihza vesilesi çıkarırdı.

Meselâ gerçekten âlim bir adam olan Ali Kuşçu, ahlâk bakımından sıfırdan aşağı bir seviye - deydi. Evvelce Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasanın yanında ve hiz metinde bulunuyordu. Hattâ onun tarafından elçi olarak İstanbula yollanmıştı. Fatih, bol para vaat ederek onun zihnini çeldi, kendine bağladı. Uzun Hasanla yapılan Otlukbeli muharebesinde Ali Kuşçu, Fatihin yanında duruyordu ve eski efendisinin bozulmasına, peri - şan olmasına dua ediyordu!

İşte içleri böyle olan hocaların dışları bambaşka idi. Hemen hepsi çalımlı adamlardı, yüksekten atarlardı. Onların başlıca hünerleri kelime üzerinde cambazlıktı. Bir gün Molla Zeyrek, Fatihin huzurunda: "Ne Rumda, ne İranda, ne Turanda beni ilzam edecek, susturacak âlim yoktur" dedi. Hünkâr gülümsedi:

— Bütün Rumu ve İran ile Turanı - dedi - dolaşmağa hacet ne? Burnumuzun dibinde Bursa var. Orada Hocazade müderrislik edi - yor. Kendinize güveniyorsanız o - nunla mübahaseye girişin!

Molla Zeyrek: "Hocazade hastalanıp ta gelmemezlik etmezse ben hazırım" dedi. Fatih te emir gönderip Bursadaki hocayı getirtti, Osmanlı tarihinde eşi olmıyan bir meclis kurdu, iki hocayı karşı karşıya oturttu. Molla Hüsrev, bu münakaşa meydanında hakem rolü oynuyordu. Fatih te bizzat münakaşayı kontrol ediyordu. Sadrazam Karamanlı Mehmet paşa da hazırdı, ayakta duruyordu.

Molla Hüsrevin tek bir kelime üzerine açtığı bahis, tamam altı gün münakaşa mevzuu oldu. Saçlı sakallı iki büyük molla hergün sabahtan gün batıncaya kadar Fatihin önünde o kelimenin lehinde, aleyhinde söz söylediler, altı gün kafa patlattılar, çene yordular. Her iki hoca fikirlerini ilkin ağızla söylüyorlardı, sonra kaleme sarılıp o fikirleri kâğıda geçiriyorlardı.

Altıncı günün akşamı hocaların kâğıtları sıralandı, tek bir kelimenin i'rabdaki yerini, sarftaki mevkiini, nahivdeki kürsüsünü, kelâmdaki rolünü, edebiyattaki alâkasını göstermek için - birbirine tamamiyle zıt mülâhazalar ve mütalealarla - yüzlerce sayfalık yazı vücuda getirildiği anlaşıldı.

Bursadan gelen müderris Hocazade, müthiş bir heyecan içindeydi:

— Padişahım, dedi, müsaade ederseniz Molla Zeyreğin yazıları - nı istinsah edeyim. Bu suretle hâkemin tebliğ edeceği hükmü daha sâlim bir kanaatle telâkki edebilirim.

Fatih, bu ricayı kabul etti. Aynı zamanda bir lâtife yapmaktan da geri kalmadı:

— İstinsah ediniz, dedi, fakat acele etmeyiniz ki yanlış yazmış olmayasınız!

Hocazade, bu lâtifeden sinirlendi, şu cevabı verdi:

— Ne kadar yanlış istinsah etsem sizin bana karşı çıkardığınız şu adamın yazılarındaki hataların sayısını bulamam.

Molla Hüsrev, Hocazadenin bahsi kazandığına hükmetmişti. Öbürü bu hükmü kabul etmedi, kalktı, Bursaya gitti. Orada Molla Hasan adlı zengin bir adam, kendisini yanına aldı, çocuklarına hoca yaptı.

Fatih, bir müddet sonra onun gönlünü almak istiyerek Bursaya adam yolladı, İstanbula dönmesini teklif etti. Kelime kavgasında mağlûp ilân olunan molla Zeyrek bu daveti unf ile huşunet ile ret eyledi, padişaha şu cevabı gönderdi:

— Hoca Hasan sağ olsun. Benm padişahım, tâcdarım, hünkârım artık ol kişidir!.

ŞU GARİP DÜNYA

Tank —Oyuncaklar

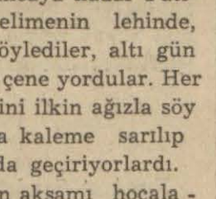

Bir İngiliz oyuncakçı firması zamanımızın ruhuna göre, oyuncak yapmayı düşünmüş. Yaptığ oyuncaklardan en rağbet bulan tank oyuncakları olmuştur. Bunlar en ziyade satılmışlardır.

Çok tütün içenler :

Bir istatistiğe göre, Avrupada çok tütün içen millet Holandalı - lardır. Adam başına senede Holandada 3 buçuk kilogram tütün sarfedilmektedir. Holandadan sonra Belçika, Danimarka, Almanya ve İngiltere gelmektedir.

Tarih Okumak İstemiyen Talebe

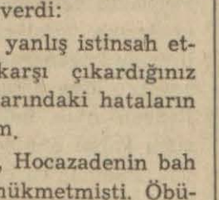

Tanınmış İngiliz ruhiyatçılarından bir grup Glazgov şehrinde Aleksandr Mesingayer isminde tarih okumak istemiyen ve tarihin yüzüne bile bakmıyan ve dinlemiyen bir talebenin ahvali ruhiyesini tetkik etmiştir.

Bu çocuk, tarih okumak istemedikten başka, tarih derslerine bile girmiyor ve bunun sebebini de izah edemiyor.

Mektep idaresi, evvelâ bu talebeyi mektepten çıkarmak istemişse de sonradan bunu garip bir halet sayarak, çocuğu ruhiyatçılara tetkik ettirmeyi kararlaştırmışlardır.

Almanya ve İtalyada

Garip Yasaklar

Almanyada garip yasaklar vardır. Eski devirlerde yenilen yemeklerden bahsetmek, hattâ şimdi malzemesi olmadığından dolayı yapılamıyan yemeklere ait mutfak kitabı yazmak ta bugünkü rejim aleyhinde telâkki edilerek yapanlar aleyhinde takibat yapılmaktadır.

Geçende bir kitapçı yapılması memnu olan birçok şeylerde halkın yanılmaması için bir rehber neşretmiştir.

Alman Propaganda Nezareti rehberde yasak edilen şeylerin fazlalığını nazarı dikkate alarak küçük kitabı rejime karşı görmüş ve kitapçı aleyhinde takibat yaptırarak üç ay hapsine karar alınmıştır. Bu vakayı yazdığı için de bir gazete mahkûm olmuştur.

Bu vesile ile Almanya ve İtalyada carî garip yasaklardan bir kısmını aşağıya kısaca alıyoruz:

ALMANYADAKİ YASAKLAR

— Yelek cebinizin bir köşesine sıkışmış, bir frank, bir şilin ve evinizdeki çekmecenizde unutulmuş, yahut hatıra kabilinden saklanmış ecnebi paraları mahkûmiyeti mucibtir.

— Güzel manzaralı bir yerde dolaşırken aslen Musevi olan meşhur bestekâr Offenbach'ın bir havasını ıslıkla dahi tekrarlamak memnudur.

— Tezgâhlarda çalışırken sigara içmek kat'iyen yasaktır. "Bu yasağı mesai nazırı amele istihsalâtında azamî neticeyi almak üzere son zamanlarda koydurmuştur."

— İtalyadan maada, ecnebi memleketlerine fevkalâde mecburiyet olmadan seyahat yapılamaz.

— Olta ile balık avlamak alelâde insanlara yasaktır. Olta ile velev merak için olsun balık avlamak için millî nasyonal sosyalist partisinin olta balıkçılığı şubesine âza olmak şarttır. Oraya da kanında Musevilik olanlar, eski siyasî partilere girmiş bulunanlar ve şüpheli katolikler alınmaz.

— Her hangi resmî bir memuru, bilhassa ,askerleri "Sabahlar hayrolsun" yahut (Bonjur) gibi eskiden beri mûtad olan sözlerle selâmlamak yasaktır. Almanyada selâm sözü Hayl Hitler! dir.

— Evdeki radyonuzda bazı ecnebi radyo postalarını, bilhassa Moskova ve Ştrazburg istasyonlarını dinlemek yasaktır.

— Gazetecilerin resmî merasime üniformasız iştirakleri de memnudur.

— Dünyada mevcut siyasî partilerin herhangi birine, hattâ Mason localarına girilemez.

— Bir piyes, bir kitap, herhangi bir makael yazmak, velhasıl neşriyatın her türlüsünü (nasyonal sosyalist partisinin neşriyat kısmına) dahil olmadan yapmak yasaktır.

— Demokrat ve diğer bazı ecnebi memleketlerin gazetelerini okumak ta memnudur.

— Yayık kreması yemek yasaktır. "Çünkü yayık kreması yağı alınmamış sütün kaymağile yapılır."

İTALYADAKİ MEMNUİYETLER

— Her türlü ecnebi parasının en küçük miktarlarını dahi bulundurmak yasaktır.

— İtalyanların bir ecnebi gazetesi veya ajansı ile teşriki mesai etmeleri memnudur.

— Almanyadan gayri memleketlere seyahat yasaktır.

— Ecnebi kumaştan elbise giymek, Londra ve Paristen giyilecek şeyler ısmarlamak ve ecnebi emtiasının, herhangi şekilde olursa olsun kalitesinden bahsetmek memnudur.

— Faşist selâmından başka türlü selâmlaşmak, el sıkışmak yasaktır.

— Üniformasız resmî merasime gazeteci sıfatile iştirak memnudur.

— Ecnebi gazeteleri ve risaleleri okumak yasaktır.

— Faşist partisinin neşriyat teşekkülüne âza olmadan herhangi bir neşriyat yapmak memnudur.

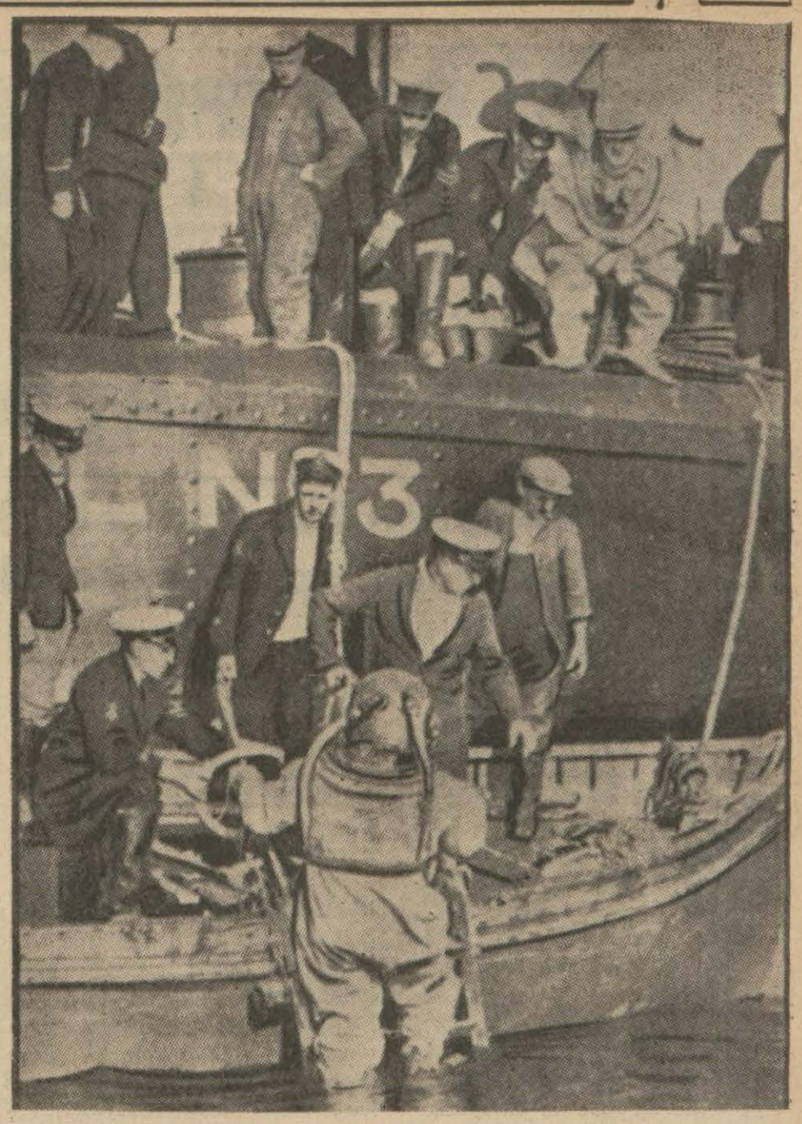

Facia mahallinde tahlisiye vesaiti çalışıyor

"Thetis„ten Çıkarken

Boğulan Tayfalar Niçin Tahlisiye Aleti Kullanamadılar?

Thetis tahtelbahirini denizden çıkarmak için sarfolunan mesai yine boşa gitmiş ve geminin hiç olmazsa bir hafta sonra yüzdürülebileceği anlaşılmıştır. Gemiyi kurtarmak için kullanılan çelik halatlardan bir kaçının kırılması üzerine bunları yeniden takmak lüzumu hasıl olmuş, bu da işleri bir kat daha geciktirmiştir. Havanın muhalefeti, akıntıların şiddeti, sarfolunan gayretleri akamete uğratmaktadır. Bununla beraber her fırsattan istifade edilerek tahlisiye işine ehemmiyet veriliyor, muhripler, tahlisiye gemileri, tahtelbahirler harıl harıl çalışıyor. Dün bu mesainin neticelenmesi ve geminin yüzdürülmesi bekleniyordu. Fakat bütün intizarlar boşa gitmiş bulunuyor.

Thetis faciası hakkında Ingiliz gazeteleri her gün pek geniş tafsilât neşretmekte ve kaza kurbanlarının aileleri hakkında malûmat vermektedirler.

Thetisi inşa eden kumpanya şeflerinden Mister Jonsonun anlattığı vaka, bunların en hazinlerinden biridir:

Vaka, Thetis'ten kaçmıya uğraştıkları ve Davis cihazından istifade etmek istedikleri halde kaçamıyan üç kişiye aittir. Bu üç kişinin ikisi sivil, biri de bahriyeli idi ve üçü de kalb yüzünden ölmüşlerdir. Bunların kaçamamaları ve kaçmıya mahsus daireyi işgal etmeleri yüzünden daha başkalarının da kurtulmaları imkânları zayıflamıştır. Çünkü bunların cesetlerini içeri almak ve yolu açmak bir hayli güçlükler arzetmiş ve bir çoklarını korkutmuştur.

Davis cihazını kullanarak kaçmak istiyen bu üç adam, cihazları takarak kurtuluş dairesine girmişler ve kendilerine de nasıl hareket edecekleri anlatılmış, faaliyete geçmeleri için katî bir vakit tayin olunmuştu.

Bu tertibat dairesinde faaliyete geçilmiş, tahlisiye dairesine kâfi derecede su alınmış, daha sonra kapaklar açılmış ve bu üç kişinin de kurtulduğu sanılmıştı.

Fakat tahlisiye dairesi tekrar açıldığı zaman üç kişinin hâlâ orada oldukları ve arkadaşlarına ancak son bir selâm vererek gözlerini yumdukları görüldü.

Bu üç adam, kurtuluşun tam eşiğine gelmişler, fakat bünyeleri ve tahammülleri buna imkân vermemiştir.

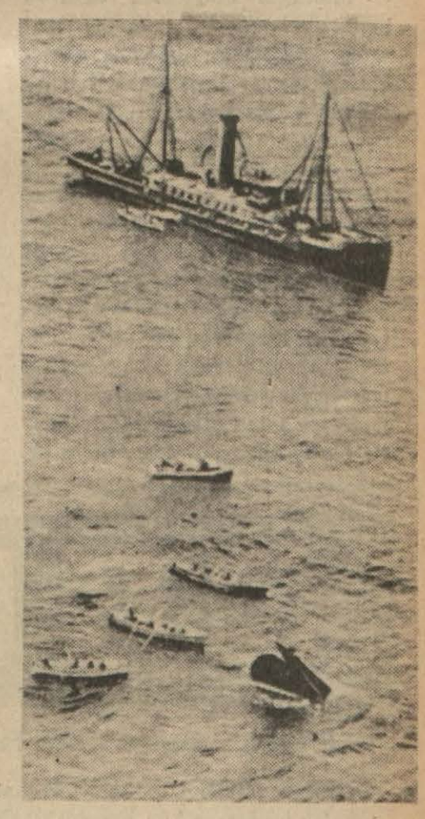

Hâdise yerindeki son araştırmalar

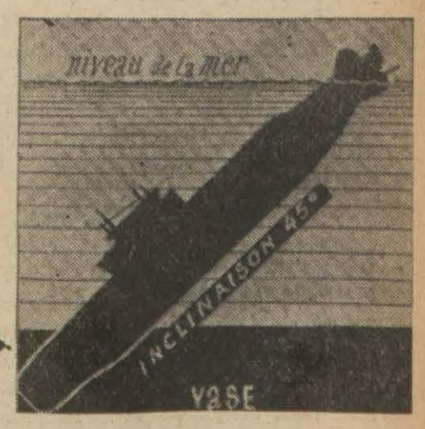

Kazaya uğrıyan denizaltının dibe saplanış vaziyeti

Türk Safosunun Hayatı — TEFRİKA No. 67

Mişon Kayboldu

Karısı ve Çocukları Endişede Kalmıştı, Telâşa Düşüp Topkapı Sarayına Koşuştular

Kadınlar, ağzın torba olmadığını ve kolay kolay büzülemiyeceğini söylerler. Her hangi bir sebeple, dedikodu yapmağa başlamış kütlelerin ağzını ise, ancak kılıç kapar. Halbuki Sultan Murat, derin bir gaflet içindeydi. Halka sırtını çevirmişti, sadece kadınlarla, şarap surahilerile, saz telleriyle meşgul oluyordu. Fısıltı halindeki dedikoduları değil, sağır sultanların duyacağı şekilde atılacak nârâlara karşı da kulağı tıkalıydı.

Saray kadınları gerçekten âşık avlamak veya kendilerini avlatmak fırsatını buluyorlar mıydı?.. Tarih, bu bapta — saray haysiyetinin aleyhine — şüphe göstermektedir. Nitekim sonraları tahta vâris olan devletli de bu şüpheye iştirak etmiştir ve sırası gelince, hikâye olunacaktır. Fakat biz, istidlâl suretiyle hüküm vermekten çekindiğimiz için, saraydaki başı boşluğu, başı bozukluğu başka bir misalle tevsik edeceğiz:

Saray, geniş mikyasta bir çarşı haline getirilmişti. Başta Ester Kira ve kızları, gelinleri olmak üzere, düzünelerle yahudi karısı bohça bohça kumaşlar, kutu kutu elmaslar getirerek, o çarşıda — muhteris dalgalarla dolu — hayat ve hareket uyandırıyorlardı.

Bu kadınların selâmlar, nameler de taşıyıp taşımadıkları meçhuldür. Nuru Banûların, Safoların o yolda mektuplaşmaktan, âşık aramaktan tamamiyle müstağni oldukları da söz götürmez bir hakikattir. Fakat öbür kızların, birer kere koklanıp, atılmış güllere benziyen o taze taze halayıkların — sarayda gönül alış verişi dahi kurmakta büyük bir kazanç uman bohçacılara kapılarak — bir şeyler yapmağa çalışmalarını kabul etmek, hiç te yanlış bir iş olmaz. Zaten saraya girenler çıkanlar, o kadınlardan ibaret değildi. Kimi anber, kimi mücevher getiren, kimi Hint kuşu, kimi Çin bülbülü satmak istiyen küme küme insanlar da — yüz ve fırsat buldukları için — Topkapı sarayının harem dairesi eşiklerinde sık sık ve alay alay boy gösterip duruyorlardı.

Bu arada zuhur eden bir Mişon hâdisesi o satıcıların saraya ne derin surette hulûl ve nüfuz ettiklerini tebarüz ettirdiği gibi, halk ağzındaki hikâyelerin de bir kat daha abütab bulmasına sebep olmuştu: Mişon, zengin bâzirgânlardan biri olup, saraya yüzde yüz kârla elmas makulesi kıymetli eşya satardı. Onunla harem arasındaki alış verişlere de baltacılardan Rıdvan ağa tavassut ediyordu. Pazarlıklar uyuştukça, iki taraftan ondalık alıp keyfine bakıyordu.

Bir gün Mişon yüksek kıratta elmaslarla süslenmiş bir kuşak bağı ile yine o ayarda kıymetli bir sorguç getirdi, Rıdvan ağa vasıtasiyle hareme gönderdi. Sultan Muradın hasekileri, gözdeleri, kâhyaları, hattâ Safoyla, Nuru Banû, mücevherlere bayılmışlardı. Fakat Mişon, bunlara bir milyon akçe istiyordu. Kadınlar, pek imrendikleri ve âdeta gönül verdikleri halde elmasları almağa cesaret edemediler, on yük akçeyi iki parça elmasa feda edemediler. Rıdvan da mücevherleri takımiyle getirip Mişona teslim etti.

Şimdi haremde ve ağa kovuşlarında, hep bu elmasların hikâyesi söyleniyordu. Enderunlu, haysiyet sahibi bir çok ağalar, Mişonun bir dahi gelişinde o elmasları görmeğe hazırlanıyorlardı. Lâkin zengin yahudi, o kuşak bağı ile sorguçu getirdiği günden sonra, görünmedi ve saraya adımını atmadı. Halbuki adamcağız evine de dönmemişti, karısı ve çocuklarını telâş içinde koyup sırra kadem basmıştı.

Madam Mişonla çocukları, saraya baş vurup, bâzirgânın orada bulunmadığını ve bulunamıyacağını öğrenince, İstanbulun altını üstüne getirircesine aramalar yapmışlar, fakat herifin izini bulamamışlardı. Bunun üzerine, tekrar saraya müracaat ettiler; hem babalarının, hem bir çok elmasın ziyaından duydukları elemi inliyerek Rıdvan ağanın ayağına kapandılar, Mişonun bulunması için hazin hazin yalvardılar.

Rıdvan, onlara şu kısa cevabı verdi:

— Ben padişah adamıyım, çıfıtlar kâhyası değilim. Buradan yıkılın, babanızı başka yerde arayın!..

Bu kovuluştan sonra, Mişonun vârisleri, haremdeki dostlara güvenerek padişaha arzuhal sundular, baltacı Rıdvandan kan davasına kalkıştılar. Rıdvanın elmas alış verişlerine parmak sokmasını kıskanan baltacılar da, "Ocağımıza leke sürülmesin. İçimizde yaramaz varsa, çıkarılsın,, teranesiyle Mişon ailesine yardımcı çıktıklarından Sultan Murat işe alâka gösterdi, Rıdvanın on sekiz akçe gündelikle sipahi ocağına çıkarılmasına ve onun gıyabında Mişon meselesinin incelenmesine emir verdi.

Rıdvan, ertesi gün sipahi hanına gönderilmek üzere o gece ağa odasına misafir verilmişti. Orada yatacağı sırada koynundan büyücek bir elmas yuvarlandı ve başkaları tarafından görülerek, hemen kızlarağasına haber verildiğinden Rıdvan, sıkı bir surette sorguya çekildi. O, bâzirgân Mişona ait olduğu tahakkuk eden elması, parayla satın aldığını iddia ederken, odun ambarında bir lâşe görüldü, arkasından Rıdvanın sırdaşı bir baltacı kayboldu ve o lâşe Mişonun çocuklarına gösterilince, zavallılar üzerine kapanarak: "Babamız, babamız,, diye ağlamağa koyuldu. Rıdvan artık, hakikati söylemiş, suçu kabul etmişti. Odasının tavan arasında da bir çok frenk kumaşları bulunduğundan onun başka tâcirleri de tırtıkladığı anlaşılmıştı. (Devamı var)

BULMACA

Dünkü bulmacamızın halledilmiş şekli

BUGÜNKÜ BULMACA

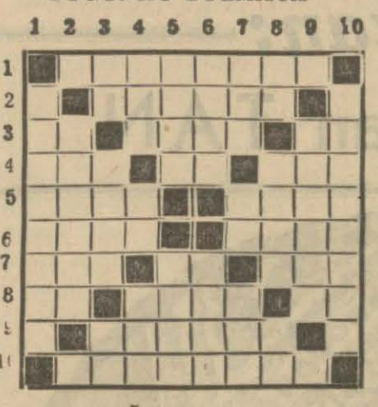

SOLDAN SAĞA VE YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Hoşlaşmak.
2 — Bir harf ● Dakikadan küçük ● Bir harf.
3 — Akıl temkin ● Tek ● Bir işaret zamiri.
4 — Çizgi ● Sız ● Masallarda geçer.
5 — Hatırlıyan ● Bir yer.
6 — Yapı ● Mânasız.
7 — Bir âlet ● Babanın yarısı ● Fasıla.
8 — Bir nota ● Gemi bağlanır ● Bir uzvumuz.
9 — Bir harf ● Nesep sicili ● Bir Sesli harf.
10 — Birleştirme.

Bir Gıncırdak, Ölüme Sebep Oldu

Kızılcahamam (TAN) — Köylerde bir eğlence vasıtası olan ve süratle döndürülen büyük bir tahtadan ibaret olan gıncırdak, feci bir kazaya sebep olmuştur. Güvem nahiyesinin Hakarlar köyünde iki çocuk gıncır? dağın birer ucunda dönerlerken, tahtayı tutan çivi kopmuş, çocuklar birer tarafa fırlamışlardır. Yusuf oğlu 12 yaşlarında Hasan, başı parçalanarak ölmüştür.

Anadolumuzun İlk Şiir Kitabı

Anadolu Şiirler

Yazan: Eski Hayat Mecmuasının değerli şairlerinden

M. FARUK GÜRTUNCA

Üç yüz sayfaya yakın bir cilt içinde vatan, memleket, inkılâp duyguları temiz, berrak şiirler halinde birikmiştir.

Bu Kitap Matbaacılık Âleminin Avrupa Kitapları Tarzında Basılmış, Ciltlenmiş, Dikilmiş Bir Eseridir.

50 Kuruş. TEVZİ YERİ: İNKILÂP KİTABEVİ - İstanbul

GAYRİMENKUL SATIŞ İLÂNI

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Haraçya Nişastaciyann 24582 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı (1000)li raya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icap eden Beyoğlunda Feriköy 2 inci kısım Şişli mahallesinin Kâğıthane, Abideihürriyet sokağında eski 48 Mü. yeni 120 No. lu kâgir bir evin yarım hissesi ile yine ayni mahalle ve sokakta eski 48 Mü. yeni 118 No. lu diğer kâgir bir evin yarım hissesi bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen yeni 120 No. ra için (200) ve yeni 118 No. ra için de (172) lira pey akçası verecektir. Milli bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 20/6/39 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 24/7/39 tarihine müsadif Pazartesi günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icap eden gayrimenkul mükellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle 8/8/39 tarihine müsadif Salı günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 38/1336 dosya numarasile sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

★

DİKKAT

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin nısfını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (4079)

FIRTINA

Nakleden: Şehâbettin Fuat — TEFRİKA No. 15

Annem masanın üstüne, bir çanak beyaz peynir, mantar ve esmer köy ekmeği sıralamıştı. Bir taraftan da çay hazırlıyordu.

Hem hapur hupur yiyor, hem bir düziye anlatıyor, hem de ağlıyordum:

— Oh, anne, bilsen ne kadar pintileşmiş... Ne kadar hodbin bir adam olmuş.. Bana ne derece sert muamele ediyor, görsen bir kere.. Sen yokken, ne eziyetler çektim... Ne sıkıntılara, ne acılara katlandım... Yengem, babama karşı da, bana karşı da surat asıyor, homurdanıyor.. Aman bizi bırakma..

— Ye, ye, miniğim....

— Babam fena halde bitlenmiş te. Açlık, anneciğim, ne hallere sokuyor, gördün değil mi?.

— Evet, evet, gördüm. Ona bir şeyler olmuş. "Boris,, i de, beni de lâkayıt karşıladı: Geldiğimizden memnun mu, değil mi, belli etmedi.

— Muhakkak memnun olmamıştır, anne, muhakkak. "Boris,, uyuyor mu? Bak, pis çocuk. Demek beni beklemedi ha? Anlatsana, anne, babam sizi görünce, ne yaptı?

— Dur da, anlatayım. "Boris,, le beraber kapıyı çaldık. Yengen açtı... Ötesini tarife hacet yok... "Anneciğim, güzel anneciğim, hoş geldin!,, Diye karşıladı...

— Ağlamadı mı?

— Ağlamak mı, ne münasebet? Yalnız dedi ki: "Çok şükür geldiniz artık.. Gözlerimiz yolda kaldıydı...,,

— Ne yalan, ne yalan... Gözleri yolda kalmış ha?. Nasıl da dili varıyor da, söyliyebiliyor, bilmem ki?.

— Evet, dinle bak.. Neyse, üstümüzü çıkardık, oturduk... Derken baban odasından çıktı... Kısaca, "Hoş geldiniz!,, Dedi. İşte o kadar. Yüzünde ne memnuniyete, ne de hoşnutsuzluğa benzer bir şey belirmedi. Doğrusu bu hal gücüme gitmedi değil, fakat hiç renk vermedim. Cenabıhak taksiratımı affetsin!

Annemin gözlerinden yaşlar boşanmağa başladı. Tekrar anneciğimin boynuna atıldım: İki yanağından öptüm, öptüm....

— Anne, ağlama! Ağlama anneciğim...

Artık annemi de, o pinti herife karşı müdafaa etmek; ve onun göz yaşlarını silmek bana düşüyor.. Birdenbire aklıma geldi: Ya babam uyumuyor da, bizi dinliyorsa?...

— Anne, uyuyor mu acaba?

— Çoktan uyudu bile... Horlayıp duruyor. Kaçıncı uykuda kimbilir!

Annem, sabunlu suya gire gire kızaran mini mini eliyle tuhaf bir hareket yaptı ve beni güldürdü.

Boynuna atılıp ta, onu şapur şupur öpmek istiyorum. Elleri de ne güzel... Ince parmaklarının uçları tombul tombul...

— Oh, anneciğim, güzel anneciğim.., "Aleksandroviç,, açlıktan ölüyor da, babam dönüp bakmıyor bile. Kardeşim, şimdi, Avrupa otelinde hizmet ediyor. Işe girdikten sonra, eve bir kere bile uğramadı.

— Iyi, iyi, kızım. Şimdi her iş yoluna girer artık. Soyun, yat. Yorgunsun.... Vazifenden memnun musun?..

— .... Anne, vazife çok can sıkıcı doğrusu.. Müdür "Aleksandr Andreiç,, çok iyi; fakat "Zaytzef,, budalanın biri. "Zaytzef,, müdür muavini... Orada, kendime gayet iyi bir arkadaş buldum... Zavallı bana her zaman tereyağiyle ekmek verir.

— Uyu, uyu, kızım, hepinizi Allaha emanet ettim....

Annem üstüme kaç çıkardı; ve alnımdan öptü. Yumuşak ve sıcak boynunu avuçlarımla okşadım.

— Anne, anneciğim, artık ne kadar bahtiyarım bilsen.

— Uyu, uyu, küçüğüm.

— Bak, az daha unutuyordum. "Nikola Pavloviç,, geldi. Sıska, sapsarı... Gözleri kan çanağına dönmüş.. Fakat ne iyi kalpli, ne tatlı dilli çocuk... Bana ne zaman rastlasa diyor ki: "Tahsile devam etmek lâzım, "Fenya,, , mutlaka tahsilini bitirmek lâzım...

— O eskidenberi hep öyle mert ve âlicenap bir çocuktur.

— "Frenef,, de bana mektup yazacağını vaadetti. Anne, size bir şey söyliyeceğim ama, sakın kızmayın: "Vologda,, da "Frenef,, le öpüştük. Lâkin, bir defacık.. Hem de benim ısrarımla.

— İyi, iyi, uyu çocuğum, yorgunsun.

— Yarından sonra ilk maaşımı alıyorum. On beş günlük ücret dört yüz ruble tutuyor. Babam bu işe çok memnun olacak. Diş tozu bile satın almak için bana para vermiyordu. Aldığım parayı kâmilen sana vereceğim.

Maaşını babama bırakmak istemiyorum.

— Sen de amma akılsızsın ha! Bir defa kendisine danışalım bakalım. O ne diyecek? Fakat kâfi artık.. Haydi, uyu yavrucuğum.

— Ben onu hiç sevmiyorum anne. Seni daha çok seviyorum.

— Pekâlâ, kızım, pekâlâ.

— Ama, yarın sabah beni mutlaka sekizde kaldırmalısınız. Sakın unutmayın.

— Olur. Sen uyu.

— Yarın çay içecek miyiz, anne?

— Şüphesiz, çay içmeden seni bırakır mıyım sanıyorsun?

— Geceniz hayır olsun, anne.

— Geceniz hayır olsun, evlâdım.

16 Mayıs

Kimbilir daha ne kadar uyuyacaktım: "Boris,, omuzumdan sarsarak uyandırdı. Kulağıma bağırıyordu:

— "Fenya,, , güzel melekçiğim, kalk... Ben geldim... Anne "Fenya,, inek gibi böğürüyor.

— "Boris,, , küçüğüm!

— Çok şükür! Kımıldadı nihayet! Uyukluyor musun?... Görmüyor musun, ben geldim ayol!

Böyle söyliyerek terütaze dudaklariyle yüzümü buselere garketti.

— Ah, anneciğim, dedim, semaver hazır ha! Fevkalâde bir şey doğrusu! Vazifeye giderken çay içtiğim ilk defa vaki oluyor.

Çaya ekmek batırdım. Hem de doya doya yedim; öyle hatır için bir parçacık değil.. Postahaneye giderken de, annem ayrıca yanıma ekmek koydu.

Daireye bomba gibi girdim. Yüzümde geniş, âdeta aptalca bir tebessüm dolaştığını kendim bile hissediyorum. Sesim hiç eskisine benzemiyor. O kadar kuvvetle söylüyorum ki... Sesimin bu kuvvetine kendim de hayret ediyorum:

— Bonjur, "Elena Ilinişna...,,

— Bonjur, bonjur, elmasım. Elmasımın bugünkü neşesine sebep ne acaba? Neredeyse ağzın kulaklarına varacak...

— Ah, "Elena Ilinişna,, bilsen! Annem geldi.

— Annen mi? Şüphesiz köyden geliyor, yiyecege dair bir şeyler getirdi mi bari? Ha, getirdi galiba?

— Tabiî, tabiî... Maamafih çok bir şey de değil. Biraz mantar, beyaz peynir, azıcık tereyağı ve peksimet...

— Peksimet... Âlâ, âlâ... Daha ne olsun? Bahtiyarsınız elmasım... Ben çayla peksimete bayılırım.

— Oh, "Elena Ilinişna", isterseniz yarın size getireyim .

— Aman, azizem, çok teşekkürler ederim. Zahmete ne lüzum var.

— Muhakkak getiririm, "Elena Ilinişna".

— Hayır, hayır, zahmet etmeyin.

— Oyle şey olur mu, "Elena Ilinişna", mutlaka kabul edeceksiniz... Her halde, reddederseniz çok mahcup olurum.

— Elmasım, ikram edilecek zaman mı? Her şey ateş pahası....

— "Elena Ilinişna", behemehal kabul etmenizi istiyorum. Ne olursa olsun; zamandan bana ne? Getireceğim dedim vesselâm.

— Pek iyi, pek iyi, haydi vazifene artık, elmasım. (Devamı var)

İŞGAL ALTINDA

Tefrika No. 69

Çolak Ibrahim Beyin Evinde

Damat Feridin İzalei Vücüdu ve Habaseti Etrafında Görüşülüyor, Çareler Düşünülüyordu

Damat Feridin salonlarında bu entrikalı ve gizli görüşmeler, dertleşmeler devam ederken, Gedikpaşada Hilmi bey sokağında, binbaşı Çolak İbrahim beyin evinde de hararetli bir müzakere cereyan ediyordu. Memleketi bir felâket uçurumuna doğru sürükliyen damat Feridin izalei vücut ve habaseti görüşülüyordu. Memleketin münevverleri, vatanperverleri çok bitkin ve bezgin bir haldeydiler. Saray, damat Ferit ve kabinesi ve hele hürriyet ve itilâf fırkası, memleket muhipleri ne, millet hâdimlerine amansız birer düşman kesilmişlerdi. Hele o hain Ferit... Saltanatları uğruna memleketi kasıp kavurmak, milleti, Türklüğü ezip savurmak istiyordu. Bu hainee tasavvur ve emelleri tahakkuk etmişti artık. Bu sebeple milletin ekseriyeti, ondan nefret ve istikrahla bahsediyorlar, memleketin selâmeti için izalei vücudünü elzem ve mübah görüyorlardı. Fakat, bu, ekseriyetle sözde ve düşüncede kalıyordu. Arzu ve temenniden ileri geçemiyor ve hele teşebbüs cesaretini hiç kimse gösteremiyordu.

Çolak İbrahim Bey

Binbaşı Çolak İbrahim bey, o sıralarda pek sık temas ettiği Mustafa Kemal Paşadan aldığı ümit ve ilhamla, millet ve memleketin pek karip bir âtide halâs ve saadete kavuşacağı kanaatini hasıl edinmişti. Bunu, o da imkân dahilinde görmeğe ve mülkü nurlandıracak güneşin doğmasını beklemeğe başlamıştı. Fakat, sabırsızlanıyor ve hele pek titizleniyordu.

Damat Ferit ve avenesinin, birbirini takip edercesine görülen, işitilen hiyanet ve denaatlerinin, tahakkuku sabırsızlıkla beklenilen millî birliğe engel olacağından çok korkuyordu. O sıralarda bu korkusunu arttıracak bir çok eserler de belirmişti ve artık duramamıştı.

Bir gün, ayni endişeyle çırpınan millet ve memleketin fedakâr hâdimlerinden Diramalı Talât, Salih Mehmet, ve Osman efendiler, Çolak İbrahim beyi ziyaret için evine gelmişlerdi. Eski yuva ve yurtları düşman eline geçtiği için yıllardanberi acı çeken bu dertliler, ne konuşurlar ki? Hemen, ana vatanı ve millî varlığı kemiren felâketler sayılıp dökülmeğe başlanmıştı. Gözler yaşlanmış, yürekler kanlanmıştı. Baş başa verilip halâs çareleri aranmıştı. Bir aralık Çolak İbrahim bey, aldığı ilhamları ve edindiği kanaatleri bu yaralı yüreklilere birer birer söylemişti ve:

— Çocuklar, demişti. Millet ve vatan kurtulacak, bu muhakkak. Fakat... Bir engel var ortada ve bu engel bana bu kurtuluşu geciktirecek gibi geliyor.

Yurdun üç fedakâr evlâdı merakla, heyecanla hep birden haykırmışlardı:

— Geciktirecek mi?.

— Evet çocuklar, ben böyle zannediyor ve çok korkuyorum.

— İbrahim bey söyle bize, kim bu engel?..

İbrahim beyin yaşlı gözleri yere dikilmiş, ağzından bir inilti gibi sızmıştı:

— Damat Ferit.

Bu isim, odadakiler üzerinde bir ifrit tesiri göstermişti. Ansızın alınlar kırışmış, gözler büyümüştü. Çehreler morarmış, yürekler oynamıştı. Ve nihayet dişler gıcırdamış, yumruklar sıkılmıştı. Üç fedakârın, birbirine karışan yaşlı ve istifhamlı bakışları İbrahim beyin üzerinde toplanmıştı. Üçünün de ağızlarından bir anda, birer ok vınıltısı gibi fırlayıvermişti:

— Millet sağ, vatan varolsun. Biz onların kulu, kurbanıyız.

Dört dertli baş birleşmiş, söyleşmişti. Kararlar verilmiş, andlar içilmişiti. Uç arkadaş, vatanın halâsı ve milletin selâmeti için Feridi öldürecekler ve icap ederse öleceklerdi. Sevdikleri için can verecek kadar cömert, ve bunu seve, seve yapacak kadar da mert olan bu üç fedakâr, daha o gün meydana atılmışlar, hain Feridin geçtiği yolları göz altına almışlardı.

O zamanki Istanbul Rumlarının patrikhanesi, atıldığı ihanet sahasında, hiç te çekinip sakınmadan, dolu dizgin cirit oynatıyordu. Büyük kapısı üzerine dinî ve askerî merasimle çektirdiği, üzeri çifte kartallı eski Bizans bayrağile, nankörlüğünü ilân etmek te hiç bir beis görmemişti. O zamanlara kadar kapısını aşındırdığı Babıâlinin yolunu, semtini bile unutmuştu.

(Devamı var)

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

"SAĞLIK CÜZDANI,,

Mekteplerde doldurulan - doldurmakla mükellef mektep hekimleri için de haylice sıkıntılı bir iş olan - sağlık cüzdanlarını elbette bilirsiniz. Kendiniz mektepteyken o cüzdan henüz icat edilmiş olmasa bile çocuklarınızdan duymuşsunuzdur. Mektepte talebeden her birinin boyu ölçülür, ağırlığı tartılır, gözleri ve kulakları muayene edilir, vücudünün her hangi bir tarafında bir ârıza görülürse cüzdana kaydedilir. Bazı yerlerde talebenin zekâ derecelerini de ölçerler, vücutlerinin halile mukayese ederler, mukayeseden mâna çıkarmağa çalışırlar.

Mekteplere giden çocuklar normal sayıldıklarından mektep cüzdanları faydalı bir şeydir. Çocuğun bu yaşına göre boyu küçük kalmış, ağırlığı çoğalamamış olursa büyümesinin neden geç kaldığı tetkik edilir, vücudünün bir tarafında ârıza görülünce ilerlememesi için tedbirler alınır... Onun için mekteplerdeki sağlık cüzdanları her yerde hoş görülür.

Fakat, gazetelerin verdikleri bir habere göre, Fransada bu sağlık cüzdanı usulünü bütün memleket halkına teşmil etmeğe karar vermişler. Orada çıkan Resmî gazete, Sağlık Nazırının emirnamesini yazmış, demek ki kararın tatbikına geçilmiş...

Emirnameye göre bu cüzdanı taşımak herkes için mecburî olmamakla beraber, belediyeler, hastaneler, hükûmetle paraca alâkası bulunan bütün sıhhat müesseseleri, gerek kendisi için, gerek çocukları için o cüzdandan isteyen herkese cüzdan vermeğe "davet,, ediliyor... Cüzdanı alanlar da ya kendileri için, yahut çocukları için bir hekime müracaat ettikleri zaman cüzdanı hekimlerine göstererecekler ve onu - emirnamenin tâbirile "lûtfen,, - doldurmasını yahut zaten yazılı bir cüzdana kendi teşhis edeceği şeyleri ilâve etmesini istiyecekler.

Bu bakımdan, bu da pek iyi bir şey gibi görünüyor. Her çocuğa doğduğu günden - nüfus cüzdanı gibi - sağlık cüzdanı tahsis edilerek, anasının, babasının sağlık hallerinden başlanır ve çocuk her defa hekime gösterildikçe sağlık halleri kaydedilir, sonradan büyüdüğü vakitte de her defa hekime müracaate mecbur oldukça her halin kaydına devam edilirse ne kadar iyi olur! Bir taraftan herkes sağlık halini - alnının yazısı gibi - elindeki cüzdanda okur, bir taraftan da hekimler bir kimseyi ilk defa muayene ettikleri zaman o kimsenin daha önceki hallerini sağlık cüzdanından kolayca anlıyarak çok defa iki taraf için de sıkıntılı olan sualleri sormaktan kurtulurlar.

Fakat, biraz düşününce...

Hekimler - haber verilmesi kanunlarla mecburî tutulan hastalıklardan başka - muayene ettikleri kimselerde teşhis ettikleri şeyleri hiç kimseye söylememekle mükellef tutulurlar. Vâkıâ emirnamede bu sağlık cüzdanlarının büsbütün şahsi olduğu, cüzdanın sahibinden başka hiç kimsenin onu görmeğe hakkı olamıyacağı mahsus bir madde ile bildirilmiş. Cüzdanda yazılı olan şeyleri cüzdanın sahibinden başkaları görürse kabahat hekimde olamaz... Meselâ bir genç kız nişanlısına nikâhlanmadan önce delikanlının sağlık cüzdanını görmek ister de nişanlısı onu gösterirse, cüzdanı dolduran hekimin bunda ne tesiri olabilir! Zaten nikâhtan önce sağlık raporu almak usulü bulunan yerlerde sağlam olmıyanlara rapor verilmez...

Ancak hekimin cüzdan sahibinden saklıyacağı şeyler de olur. Her hastaya hastalığı bildirilmez. Hekim teşhisini açıkça söylemeden önce karşısındakinin sinirce tahammülüne bakar. Hastanın haline göre hakikat birden, yahut yavaş yavaş anlatılır. Hekimin önüne sağlık cüzdanı konulup ta teşhisi "lûtfen,, yazması istenildiği vakit hekim bunu daha sonra yazacağını söylerse, sinirleri bozacak hali birdenbire söylemiş gibi olur. Teşhis ettiği şeyin doğrusunu cüzdana yazsa da, yazmaktan istinkâf etse de gene hastaya fenalık etmiş olur...

Bir de günah çıkartan papazın defteri hikâyesini hatırlarsanız... Bu papaz kendisine emanet edilen sırları her gün defterine kaydedermiş. Sonra bu defter bir gün başkalarının eline geçmiş. Neticesini kolayca tasavvur edersiniz.

Bir sağlık cüzdanı da - sahibi istemeden - başkalarının eline geçerse:

— Ayol, filânda şu hastalık varmış, amanın evinizde ona bir daha kahve içirmeyiniz!...

Hekimler, muayene ettikleri hastalarda gördükleri hali defterlerine kaydetseler de o defteri kilit, kilit altında saklarlar.

Onun için Fransada tecrübe edilen herkese bir sağlık cüzdanı usulünün beğenileceğini ve başka yerlerde de kabul edileceğini zannedemiyorum.

Haftalık Radyo Programı

Ankara Radyosu Programını Burada Bulabilirsiniz

Pazar, 11. 6. 1939

12,30 Program. 12,35 Türk müziği: (Klâsik program) Küme ses ve saz heyeti. İdare eden: Mesut Cemil 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 Müzik (Küçük Orkestra — Şef: Necip Aşkın) 1 — Louis Ancel — Karmensita — İspanyol entermezzosu, 2 — Willy Richarts — İlk baharda bir çift âşık (Uvertür) 3 — Pennati Malvezzi — Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı) 4 — Frederik Hippmann — Ormanda bir cüce duruyor — Halk şarkısı üzerine variyasyonlar, 5 — Willy Richartz — Küçük bale süiti, 6 — Heinrich Manfred — Karmensita (Serenad) 7 — Hans Mainzer — Viyana polkası, 8 — Gretchaninow — Ninni, 9 — Walter Noack — Köy hikâyeleri. 14,15 — 14,30 Müzik (Dans müziği — Pl.)

18,30 Program, 18,35 Müzik (Şen oda müziği — İbrahim Özgür ve ateş böcekleri) 19 Çocuk saati, 19,25 Türk müziği: (Fasıl heyeti) 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,10 Neşeli plâklar — R. 20,15 Türk müziği: (Müşterek ve solo taganni) 1 — Mahur peşrevi. 2 — Eyyubî Mehmet Beyin —Mahur bestesi— Ey gözü ahu. 3 — Lâtif Ağanın — Mahur şarkısı — Telif edebilsem feleği. 4 — Keman taksimi. 5 — Refik Fersanın —Mahur şarkı— Bir neşe yarat hasta gönül. 6 — Rahmi Beyin —Mahur şarkısı— O gülün gecdi güzellik çağı. 7 — Rahmi Beyin —Mahur şarkısı— Servü nazı seyret çıkmış oyuna. 8 — Dedenin —Mahur şarkısı— Gönül adlı bülbülüm var. 9 — Halk türküsü — Alıverin bağlamamı. 10 — Halk türküsü —İki karpuz bir koltuğa sığamaz. 21 Müzik (Riyaseticümhur Bandosu — Şef: İhsan Küncer) 1 — B. Leopold — Marş 2 — E, Reeves — Alaska aşk şarkısı. 3 — F. Schmitt — Divertimanto 4 — E. Guiraud — İran dansı, 5 — F. Liszt — Tasso (Lamento e trionofo) Senfonik parça, 21,50 Anadolu Ajansı (Spor servisi) 22 Müzik (San Resitali Bayan Olga Somogyi tarafından). 1 —Chopin— Melodi, 2 — 18 inci asır çoban şarkısı, Strauss — Mavi Tuna. 4 — Mascagni — "Gavalleria rusticana,, operasından satuzzanın aryası. 5 — Rossini — "Sevilya berberi,, operasından Rosine'in aryası. 6 — Macar halk şarkıları. 22.25 Müzik (Cazband — Pl.) 22,45 — 23 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Pazartesi, 12. 6. 1939

12,30 Program. 12,35 Türk müziği — Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 — 14 Müzik (Karışık program — Pl.)

19 Program. 19,05 Müzik (Bir Uvertür — Pl.) 19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti) 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 Neşeli plâklar — R. 20,20 Türk müziği (Kadın küme okuyucuları) 1 — Kürdilihicazkâr peşrevi. 2 — Arif Beyin — Kürdilihicazkâr şarkısı— Kanlar döküyor. 3 — Arif Beyin —Kürdilihicazkâr şarkısı— Sende acep uşşaka eziyet mi çoğaldı. 4 — Arif Beyin —Kürdilihicazkâr şarkısı— Gurup etti güneş. 5 — Kemençe taksimi. 6 — Divan —Ok gibi hublar beni yaydan yabana attılar. 7 — Rifat Beyin —Kürdilihicazkâr şarkı— Bu şeb recayı dil oldu. 8 — Rahmi Beyin —Kürdilihicazkâr şarkı— Mahmuru şevkim ruhum pür ahsen. 9 — Küridilihicazkâr saz semaisi. 21 Konuşma (Doktorun saati) 21,15 Müzik (Büyük bir virtüozun plâkları) 21,45 Musiki konuşması (Millî musikilere dair 14 konuşma — Halil Bedii Yönetgen) 22 Müzik (Küçük Orkestra — Şef: Necip Aşkın) 1 — Gustav Lindner — Bagatelle (Fantezi) 2 — Beethoven — Menuet (Sol major), 3 — J. Brahms — Macar dansları No. 5 - 6, 4 — Tschaikowsky — Güftesiz şarkı, 5 — J. Strauss — Ritter pasman (Komik operasının balesi, 6 — Rio Gebhardt — Noktürno (Ninni) 7 — Clemens Schmalstich — Kupidon ve 5 kısımlık aşk hikâyesi a) Yaklaşma, b) Aşk valsi, c) Başbaşa, d) Gezinti, e) Kavgacılık ve barışma. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat) 23,20 Müzik (Cazband — Pl.) 23,55 — 24 Yarınki program.

Salı, 13. 6. 1939

12,30 Program. 12,35 Türk müziği: 1— Hicazkâr peşrevi. 2 — Zekâi Dedenin —Hicazkâr ağır semaisi— Gülşende hezar, 3 — Rakımın —Hicazkâr şarkısı— Bekledim tâ fecre kadar. 4 — Çorlulunun —Hicazkâr şarkısı— Ben sana gönül verelî. 5 — Sazla halk türküsü — Şu dağları delmeli. 6 — Sazla halk türküsü — Bülbül tasta ne gezer. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 Müzik (Karışık program — Pl.) 13,45 — 14 Konuşma (Kadın saati — Ev hayatına dair).

19 Program. 19,05 Müzik (Melodiler — Pl.) 19,15 Türk müziği (Karışık program) 19,40 Türk müziği (Âşık edebiyat saz şairlerinden örnekler) 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 Neşeli plâklar — R. 20,20 Türk müziği (Klâsik program) Ankara Radyosu Küme Heyeti, İdare eden: Mesut Cemil, 1 — Beyatlaraban peşrevi. 2 — Sadullah Ağanın — Beyatlaraban birinci beste— Nevciyanım. 3 — Sadullah Ağanın —Beyatlaraban ikinci beste — Bülbülü dil Ey gülü rana. 4 — Sadullah Ağanın —Beyatlaraban Ağır semai — Rakseyliyecek. 5 — Ney taksimi. 6 — III. Selim — Muhayyer şarkı — Ey goncai nazik terin. 7 — Varda Kosta Ahmet —Muhayyer sünbüle şarkı— Ey nihali işve. 8 — Leminin —Beyatlaraban şarkı — Bakasız hüsnün güvenme anına. 9 — Rahmi Beyin —Beyatlaraban şarkı — Bana seyranı cemalindir. 10 — Saz semaisi. 21 Konuşma, 21,15 Müzik (Radyo Orkestrası — Şef: Praetorius) 1 — Fr. Schubert — 7 inci senfoni Do majör. a) Andante — Allegro, ma non troppo, b) Andante con moto, c) Scherzo — Trio, ç) Allegro vivace, 22,15 Müzikli konuşma (Halil Bedii Yönetken tarafından — Schubert H.) 22,30 Müzik (Neşeli müzik) — Pl.) 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat) 23.20 Müzik (Cazband — Pl.) 23,55 — 24 Yarınki program.

Çarşamba, 14. 6. 1939

12,30 Program. 12,35 Türk müziği — Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 — 14 Müzik (Karışık program — Pl.)

19 Program. 19,05 Müzik (Soli — Pl.) 19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti) 20 Memleket saat ayarı ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 Neşeli plâklar — R. 20,20 Türk müziği (Müşterek ve solo taganni) 1 — Hicaz peşrevi. 2 — Sadullah Ağanın — Hicaz yürük semaisi — Nideyim sahnı çemen. 3 — Şevki beyin —Hicaz şarkı— Bilmiyorum bana noldu. 4 — Leminin —Hicaz şarkı — Sorulmasın bana yesim. 5 — Tek sazla Halk türküsü — Ay doğdu batmadı mı. 6 — Tek sazla Halk türküsü — Yıldız türküsü. 7 — Keman taksimi. 8 — Uşşak şarkı — Yad ile geçdi zamanım. 9 — Bimen Şen — Uşşak şarkı — Bahar erdi. 10 — Refik Fersan —Uşşak şarkı— Kız bürün de şalına. 21 Konuşma. 21,15 Müzik (Operetler — Pl.) 21,45 Haftalık posta kutusu. 22 Müzik (Küçük Orkestra — Şef: Necip Aşkın) 1 — Hanns Löhr — Memleketten memlekete (Muhtelif memleketlerin melodileri üzerine rapsodi) 2 — Alois Pachernegg — Viyananın cazibesi. 3 — B. Kutsch — İspanyol kaprisi. 4 — Walter Borchert — Bir gecenin hikâyesi. 5 — Hermann Dostal — Marş, 6 — Ziehrer — Viyanalı küçük kız. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23.20 Müzik (Cazband — Pl.) 23,55 — 24 Yarınki program.

Perşembe, 15. 6. 1939

12,30 Program, 12,35 Türk müziği: 1 — Hicaz peşrevi. 2 — Lâtif Ağa — Hicaz şarkı — Niçin şeb ta seher. 3 — Mustafa Nafiz — Hicaz şarkı — Göğsünde açılmış. 4 — Ahmet Rasim — Hicaz şarkı— Can hasta gönül. 5 — Artaki — Kürdilihicazkâr şarkı — Artık ne siyah gözlerinin. 6 — Kürdilihicazkâr şarkı— Güller açmış bülbül olmuş. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 — 14 Müzik (Karışık program — Pl.)

19 Program. 19,05 Müzik (Kabare — Pl.) 19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti) 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 Neşeli plâklar — R 20,20 Türk müziği: 1 — Hüzzam peşrevi. 2 — Sadi —Segâh şarkı— Ruhumda ölen. 3 — Zeki Arif — Segâh şarkı — Mızrabı bırak. 4 — Neyzen Rıza Efendi —Suzinâk şarkı— Çaldırıp çalgıyı. 5 — Mustafa Nafiz — Suzinâk şarkı — Sonbahar goncası. 6 — Kemençe taksimi. 7 — Halk türküsü — Eminem hopla da gel. 8 — Halk türküsü — Develer katar katar. 9 — Halk türküsü — Esmerim kıyma bana. 10 — Halk türküsü — Bir kaçı birleşerek. 21 Konuşma (Ziraat saati), 21,15 Müzik (Neşeli plâklar—.) 21,30 Müzikli konuşma (Cevad Memduh tarafından — Opera ve tekâmülü (son) plâklarla misaller) 22 Müzik (Küçük Orkestra— Şef: Necip Aşkın) 1 — Leopold — Kafkas melodilerinden (potpuri) 2 — Gangl berger — Efsaneler ormanında. 3 — Leopold—Nil nehri kenarlarında. 4 — Hans Schneider — Tirol dağlarının halk şarkı ve danslarından — Potpuri. 5 — Willi Lautenschlager primavera — Arjantin serenadı, 6 — Micheli — İspanyol serenadı, 7 — J. Strauss — Bu nağmeler seni sarsın ey dünya — Vals 8 — Chopin — Noktürn. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat) 23.20 Müzik (Cazband — Pl.) 23,55 — 24 Yarınki program.

Cuma, 16. 6. 1939

12,30 Program. 12,35 Türk müziği — Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 — 14 Müzik (Karışık program — Pl.)

19 Program. 10,05 Müzik (Uvertür — Pl.) 19,15 Türk müziği (İnce saz heyeti) 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 Neşeli plâklar — R. 20,20 Türk müziği: 1 — Şevki Bey Uşşak şarkı — Gülzara nazar kıl. 2 — Tanburi Faize — Uşşak şarkı — Nicin nalendesin. 3 — Şemsettin Ziya — Uşşak şarkı — Şu salkım söğüdün altı daima. 4 — Uşşak türkü — Söyleyin güneşe. 5 — Şehnaz peşrevi. 6 Nazım —Şehnaz ağır semai— Didem yüzüne nazır. 7 — Dellal zade — Şehnaz şarkı — Etmedin bir lâzha ihya. 8 — Santur taksimi. 9 — Şemsettin Ziya — Şehnaz şarkı — Hem aldandım hem aldattım. 10 — Rahmi — Şehnaz şarkı — Ey dilberi işvebaz. 21 Konuşma. 21,15 Müzik (Radyo Orkestrası — Şef : Hasan Ferid Alnar) 1 — M Glinka — Ruslan ve Ludmille uvertürü, 2 — Claude Debussy - L' aprés - midi d'un faune, 3 — A. Borodin — Asya çöllerinde, 4 — N. Rimsky — Korsakow, Cappriccio espagnol. 22,15 Konuşma. 22,30 Müzik (Şen şarkılar, Kabare ve saire — Pl.) 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23,20 Müzik (Cazband — Pl.) 23,55 — 24 Yarınki program.

Cumartesi, 17. 6. 1939

13,30 Program. 13,35 Türk müziği: 1 — Şetaraban peşrevi. 2 — Dede Ff. — Şetaraban şarkı — Gözümden gönlümden gitmiyor. 3 — Sadettin Kaynak — Şetaraban şarkı — Gecemiz kapkara. 4 — Artaki — Kürdilihicazkâr şarkı — Neşe ile geçen ömrümü. 5 — Muhayyer türkü — Güneş doğdu damlara. 14 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 14,10 — 15,30 Müzik (Karışık program — Pl.)

18,30 Program. 18,35 Müzik (Melodiler — Pl.) 1845 Müzik (Küçük Orkestra — Şef: Necip Aşkın4 1 — Humphries — Pierronun vedai (Hazin serenad) 2 — Amadei — İnvano (Serenad) 3 — Moszkowski — İspanyol dansı. 4 — Ralph Benatzky — Grizinge bir daha gitmeliyim (Vals), 5 — Paul Lincke —Kapri (Serenad), 19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti) 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,10 Neşeli plâklar — R. 20,15 Türk müziği (Sazla peşrev ve saz semaileri) 20,30 Türk müziği: 1 — Salâhattin Pınar — Hicaz şarkı— Hasta kalbimde açılmış. 2 — Suphi Ziya — Hicaz divan— Dün gece yesile. 3 — İshak Varan — Hüseynî şarkı — Baygın suların. 4 — Sadettin Kaynak — Hüseynî Türkü — Göresin mi geldi. 5 — Hüseyni türkü — Meşeli meşeli. 20,50 Konuşma (Dış politika hâdiseleri) 21,05 Temsil 22 Haftalık posta kutusu (Ecnebi dillerde) 22,30 Müzik (Dans müziği — Pl.) 23 Son ajans haberleri, ziraat esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat), 2320 Müzik (Cazband — Pl.) 23,55 — 24 Yarınki program.

Mihveri Mahveden Otarşi

(Başı 5 incide)

halde mukavemet imkânı 1914 tekine nazaran yüzde ile hesap edilemiyecek kadar azdır.

III

Kurtuluş yolu

Otarşi, bu iki memleket halkını cezalandırmaktadır. İradesini kaybetmiş halkın ceza çekmesini kimse istemez. İstipdadın ve harbin halledemiyeceği meseleyi aklıselim halleder. Bu iki memleketin coğrafyasının tarihî şartlarının vücude getirdiği imkânlar vardır.

Bu imkânlar bu halkları mesut edebilir. Saadet için ilk şart, iki memleket halkını tabiî ve tarihî zaruretlere göre faaliyete sevketmektir. Coğrafyaları bu iki memlekete de ilk şart olarak otarşiden uzaklaşmalarını emreder. Otarşiden uzaklaşan bu iki memleket bugün inkâr ettikleri Avrupa medeniyeti sayesinde zekâ ve kabiliyetleri ile mesut olabilirler. Meselâ hakikî garantilere sahip bir Milletler Cemiyeti geniş bir iş bölümü ile dünyada yeni iş sahaları açabilir.

Makineleşen memleketlere istihsal makinelerini sevketmek işi uzun zaman zekâ sahibi ve kabiliyetli Avrupa milletlerini besleyecek bir esastır.

Dünya milletlerine bir aile ferdi gibi işbirliği edebilecek, ve esasen tarihî zaruretlerle buna mecbur olanların şaşkın bir halde dolaşmaları daha ne kadar devam edebilir?

Tabiatin gösterdiği yolu tutmak bin müşkülâttan sonra varılacak menzili daha önceden keşfetmektir. Bu keşfi yapabilmek için yaranın üstünde kabuk tutmuş olan kabukların söküp atmak lâzımdır.

Nizipte Yeni Köy Kâtipleri

Nizip (TAN) — Köy kanununun tatbik edildiği köylere gönderilmek üzere, köy kâtipliği imtihanı açılmıştır. Kazananlar bir hafta kurs gördükten sonra köylere tayin olunacaklardır.

Hâdiselerin İçyüzü

(Başı, 1 incide)

dır. Avrupaya komünizmin gelmesinden korkar. Onun için totaliter devletlere karşı müsamahakârdır. Onun yatıştırıcı siyaset takip etmesi bundandır. Fakat hâdiseler onun aldandığını, bilâkis vaktiyle totaliter devletlere karşı mukavemet siyaseti takip edilmesini istiyen eski Hariciye Nazırı Eden'in görüşlerinde isabet bulunduğunu ispat etmiştir. Şimdi Chamberlain hâlâ Başvekildir. Fakat takip ettiği siyaset Eden'in siyasetidir. Chamberlain, arzusuna rağmen, Hitleri durdurma hareketinin başına geçmiştir, Sovyet Rusya ile de müzakereye girişmiştir. Bu, onun için bir mağlûbiyettir. Siyasetinin iflâsı Chamberlain'i hayli sarsmıştır. Bugün parlâmentoda inanmadığı bir siyaseti müdafaaya mecbur olmaktadır.

Onun için şimdi İngiliz Başvekilinin 1940 senesi başında Başvekâletten çekilmiye karar verdiğini haber veriyorlar. Yalnız çekilmeden evvel son bir sulh teşebbüsü daha yapmak, ve Almanya ile barışmak için son bir gayret daha sarfetmek niyetinde olduğunu söylüyorlar.

Bu son gayret için de Hitlerin 28 Nisanda İngiliz — Alman deniz anlaşmasını reddetmesine karşı İngilterenin henüz cevap vermemesinden istifade etmek niyetindedir. Almanyanın mukaveleyi bozmasına İngiltere resmen cevap vermemiştir. Almanya Hariciye Nezareti İngiltereye yeni bir anlaşma yapmak için müzakereye hazır olduğunu ve İngiltereden cevap beklediğini ihsas etmiştir. Başvekil Chamberlain bu fırsattan istifadeye karar vermiş görünüyor. Bu sebepledirki iki memleket amiralleri arasında selâmlar, karşılıklı davetler, dostluk tezahürleri müşahede ediliyor. Chamberlain bu teşebbüsünde muvaffak olamazsa, İngiliz — Sovyet anlaşması imza edildikten sonra Almanyaya bir anlaşma teklifi daha yapacak ve silâhların tahdidini, bütün ihtilâflı meselelerin ve bütün iddiaların sulh masasında dostane hallini teklif edecektir, ondan sonra istifa edip çekilecektir.

* * *

Ribbentrop'un yeni plânı

Alman Hariciye Nazırı Fon Ribbentrop İngiltereyi, İngiliz Başvekilinin zihniyetini iyi tanımakla maruftur. Münih darbesini hazırlyan odur, ve İngilterenin mukavemet etmiyeceği hakkında Hitlere o teminat vermiştir. O vakitki tahmini doğru çıktığı için Ribbentropun Hitler nezdindeki itibarı büyüktür.

Fon Ribbentrop şimdi İngiliz Başvekilinin bu temayülünden istifade ederek yeni bir Münih hazırlamaktadır.

Fon Ribbentrop'un kanaatine göre Almanya önümüzdeki üç ay içinde programını tamamlamalıdır. Bunun üç sebebi vardır:

1 — Ne yapılacaksa yatıştırıcı Chamberlain iktidar mevkiinde iken yapılmalıdır.

2 — Alman milletine, silâh ve kuvvet tehdidiyle harp yapmaksızın milletleri esir etmek mümkün olduğu gibi, diplomatik muvaffakıyetler kazanmak mümkün olduğunu da ispat etmelidir.

3 — Bu program Führer'in Eylülde Nurenberg'te söyliyeceği nutuktan evvel tamamlanmalıdır.

Bu üç ay içinde Ribbentrop'un programı şudur:

1 — Yugoslavyayı iktısaden fethederek bu duvarı kaldırmak. (Programın bu maddesi geçen hafta tahakkuk etmiştir.) Bu maddenin ikinci kısmı Yugoslavyayı, bir harp vukuunda demokrasilere iltihaktan menetmektir.

2 — Macaristanı biraz daha mihverin içine almak.

3 — Bu iki iş bittikten sonra bütün kuvvetiyle Romanyaya yüklenerek Romen petrol kuyularını düşmanın eline bırakmamak.

4 — Danzig işini bir harbe sebebiyet vermeksizin halletmek.

Danzig için Fon Ribbentrop'un plânı şudur: Almanya, İngiliz — Polonya garanti paktının tatbik mevkiine konmasına imkân bırakmıyacak bir yol takip edecektir. Bunun için de Danzig senatosu şehri Almanyaya terke karar vererek Danzige bir Alman kuvveti gönderilmesini istiyecektir. Eğer Polonya sesini çıkarmazsa Danzig Almanyaya ilhak edilecektir. Eğer Polonya Danzige taarruz ederse Almanya hududa asker göndermekle iktifa ederek bu taarruzu Danzig kuvvetlerinin bastırmasını bekliyecektir. Fakat Polonyanın bu taarruzu üzerine Danzigde yerlilere zulüm yapıldığını işaa ederek Polonyayı mütearrız ilân edecektir. Bir taraftan da İngiltereye müracaat ederek dünya sulhünü kurtarmak için Polonyaya Danzigten çekilmesini tavsiye etmesini istiyecektir. Polonya dinlemez veya İngiltere bu tavsiyeyi yapmazsa, bu takdirde Polonya mütearrız sayılacak ve İngiltere Polonyaya verdiği garantiyi tutmıya mecbur olmıyacaktır.

Demek ki önümüzdeki üç ay mühim hâdiselere gebedir. Zaten Ribbentrop'un programı üç ay sonra başlıyacak Cihan Harbi için bir hazırlıktan ibarettir. Çünkü Almanyanın hakikî hedefi bu programda zikredilen üç dört maddeden ibaret değildir. Ribbentrop diplomatik muvaffakıyetlerle yarın başlıyacak harpte Almanyanın mevkiini kuvvetlendirmiye çalışmaktadır. Asıl program ondan sonra başlıyacaktır.

Millî Şef Yalovada

İnönü ve refikaları kendilerini istikbal edenlerle beraber

(Baştarafı 1 incide)

yaveri - Şarki Erdün Emîrinin oğlu - Emîr Nayif, Umumî Kâtip Kemal, seryaver Celâl, ve diğer yaverler de refakat etmekteydiler.

Derincede kendisini karşılayanları da refakatine alan cümhurreisimiz, doğruca, - evvelki akşam gelip Derince rıhtımına yanaşmış olan Savarona yatına geçmiştir. Savarona saat tam 12,15 te Derinceden Yalovaya hareket etmiştir. Yatı, Adatepe torpito muhribimiz de takip etmekteydi. Yavuz zırhlısı 21 top atarak cümhurreisimizi selâmladı. Savaronanın yolu üzerinde sıraya dizilen muhriplerimiz de, İnönü, Sakarya ve Gün tahtelbahirlerimizde bulunan kahraman subayların ve askerlerin "yaşa" larına selâmla mukabelede bulunan cumhurreisimiz, Yavuzun önünden geçerken, dinç bir sesle haykırmıştır:

"— Merhaba asker!"

Bir lâhza, sonra, körfezin sahillerine, bu selâma mukabele eden gür bir ses dalgası yayılmıştır:

"— Sağ ol!"

Yalovada

Yalova, 8 (Sureti mahsusada giden arkadaşımızdan) — Yalovayı, sonsuz bir sevinç içinde bulduk. İskele meydanı, uzak köylerden gelenlerle, ve Yalovalılarla doluydu. Mektep talebeleri de, tertemiz, muntazam kıyafetleriyle, cümhurreisimizi bekleyenler arasında yer almışlardı.

Saatler geçtikçe, sabırsızlık artıyor, herkes birbirine ayni suali soruyordu:

"— Acaba çok gecikecek mi?

Hele, çiseleyen yağmurun birden bire şiddetlenmesi, ve Yalova sahillerinde çırpınan dalgaların büyüyerek kabarması, bekleyicileri ümitsizliğe düşürür gibi olmuştu. Herkes hafif bir sis altında kalan dalgalı denize bakarak düşünüyordu:

"— İhtimal, hava bozulduğu için gelmiyecektir.!"

Fakat nihayet, cümhurreisimizin, saat 12 den pek az sonra, Derinceden hareket ettiği halk arasına yayıldı. Ve bu müjdenin şüyuundan pek az sonra, saat tam 15 te, Savarona, sisler arasından belirdi.

Bütün gözlerde, Savaronanın Yalovaya yaklaşmasından doğan büyük ve heyecanlı sevinç okunuyordu.

Sevincin gözlere verdiği aydınlık, hepimize, hafifleyen yağmuru, ve bulutlu havanın asık yüzünü bile unutturmuştu: Adetâ gizli bir güneş doğuyor gibiydi.

Halka ve mekteplilere iltifat

Nihayet, iskeleden hareket eden Sakarya motörüne binen Cumhurreisimiz, saat on beşi tam yirmi geçe Yalova toprağına ayak bastı. Otomobiller, iskele üzerinde beklemekteydiler. Fakat Cümhurreisimiz buna ve çiseleyen yağmura, rağmen, yürümeyi tercih ettiler. Cümhurreisimizin bu hareketi, halkın sevincini ve tehassüsünü târif olunmaz derecede arttırmıştı.

Cümhurreisimiz, hazırlanmış olan takların altından, ve meydanı dolduran kalabalığın, yâni halkın içinden geçerken:

"— Yaşa. Varol!" nidasiyle duygularını izhar etmeyen tek vatandaş kalmamıştı. Alkışlar, marş çalmakta olan bandonun sesini kulaklara duyurmayacak kadar şiddetlenmişti.

Cümhurreisimiz, üç dört adımda bir durarak, kendisini coşkun bir sevinç içinde karşılayan vatandaşlara selâm ve tebessümleriyle iltifatta bulunuyordu.

İnönünün, meydanın nihayetinde, ve kaplıca yolunun başında bekleyen otomobiline yaklaştığı sırada, üç mini mini talebe, kendisine kaplıca çiçeklerinden derlenmiş güzel bir büket takdim ettiler.

Küçük yavrular, cümhurreisimizin de, refikasının da alâkalarına, suallerine ve iltifatlarına muhatap olmanın masum sevinci içinde arkadaşları arasına dönerlerken, Cümhurreisimizi hâmil olan otomobil de, halkın bilâ mübalâğa çılgınca denilecek tezahüratı arasında kaplıcalara doğru hareket etti.

Şimdi kaplıcada, hususî köşkünde istirahate çekilmiş bulunan Cümhurreisimizin, çok yakında Bursayı şereflendirecekleri de söylenilmektedir. Fakat bu rivayet henüz teeyyüt etmis değildir.

★

Kızılcahamamda Bir Kadının Feci Ölümü

Kızılcahamam (TAN) — Sazak köyünde, ölümle neticelenen kanlı bir vaka olmuştur.

Mustafa oğlu Ahmedin sekiz sene evvel severek birleştiği Esma adındaki genç kadın, iki yaşında bir çocukları da bulunmasına rağmen, ayni köylü Cavide kaçmıştır. Ahmet, her ikisi aleyhinde mahkemeye müracaat etmiştir. Henüz bir karar verilmemiş olmakla beraber, Ahmetle Esma arasında nikâh olmadığı neticesine varılmıştır.

Iş bu safhada iken Ahmet, çeşme başında yakaladığı Esmiyi zorla evine götürmüş, kadının muhalefeti üzerine onu dövmüştür. Esmi de, kendisini pencereden sokağa atıp kaçmak istemiş, fakat beyni parçalanıp ölmüştür.

Ahmet tevkif edilmiştir.

Hitler, Prens Polü Kandıramadı

(Baştarafı 1 incide)

mak üzere Mareşal Göringin teklifi üzerine, Viyananın ortasında bulunan iki eski Sırp topunun Yugoslavyaya iade edilmesini emretmiştir.

Toplar, ayın on yedisinde Almanyanın Belgrat askeri ataşesi vasıtası ile genç Yugoslav kralı İkinci Piyere merasimle teslim edilecektir. Eski Sırp prensi Karagörgi, 19 uncu asrın bidayetinde Türk ordusu önünde ricata mecbur olduğu zaman bu topları Avusturyaya bırakmıştı.

Prens Paul Almanyadan ayrılıyor

Berlin, 8 (A. A.) — Halen mareşal Göringin hususî misafirleri olan Yugoslav prensi Pol ile prenses Olga, dokuz haziranda gece yarısını çeyrek geçe hususî trenle Yugoslavyaya hareket edeceklerdir.

Kolonyada Alman ve Yugoslav hükümet komiteleri arasında cereyan eden ticarî müzakereler dün bir çok mukavele ve protoklların imzası ile neticelenmiştir. Bu mukaveleler bilhassa umumî Alman gümrük nizamatına tâbi oluncaya kadar Bohemya ve Moravya ile Yugoslavya arasındaki ticarî münasebetlerin dostane bir zihniyetle cereyan ettiği ve iyi neticeler verdiği beyan olunmaktadır.

Romanya hudutları ve Bulgaristan

Paris, 8 (A.A.) — Paris Soir gazetesinde neşrolunan bir makalede Bulgar Başvekili Köseivanofa atfen, Cenubî Dobrice hakkında Bulgaristanla Romanya arasında bundan bir kaç ay evvel müzakerelere başlanmış olduğu yazılmıştır.

Havas Ajansının Bükreş muhabiri Hariciye Nazırı Gafenkodan bu hususta izahat rica etmiştir. Romanya Hariciye Nazırı demiştir ki:

"Bence ortada bir yanlışlık vardır. Köseivanof, kendisine atfedilen beyanatta bulunmuş olamaz. Romanyanın hudutları asla müzakere zemini olmamştır ve hiç bir suretle de olmıyacaktır. Romanya, bütün komşularına karşı hayırhahane bir hattı hareket takip etmekle beraber bu hususta hiç bir şüpheye ve yanlışlığa mahal bırakmamıştır.

Millî Saraylardaki Eşya Hakkında

Meclise Mazbata Verildi

Ankara, 8 (Tan Muhabirinden) — Milli saraylarla köşklerdeki eşya hakkında meclis hesaplarının tetkiki encümeni bir mazbata hazırlayarak meclis umumî heyetine takdim etmiştir.

Mazbatada milli saraylarda mevcut eşya şu suretle beş kısma ayrılmıştır:

1 — Mevcut eşyadan nefaset ve kıymeti haiz olan veya ihtiyaca binaen saraylarda kalması lâzım gelen mefruşat, tablolar, gümüş ve kristal evani ve saire,

2 — Dolaplarda müdehhar olup istimal edilmemekte ve fakat yedek olarak elde bulunması lâzım gelen eşya,

3 — Hiç bir suretle istimaline imkân bulunmayan ve satılmasından da bir fayda teemmül edilmeyen köhne, kırık ve dökük eşya ile sahansız bir alay porselen kapaklar ve saire,

4 — Kullanılmak imkânı olmadığı gibi tarihî hiç bir kıymeti haiz olmayan gümüşten mamul bir takım şamdanlar ve saire.

5 — Yine istimaline mahal ve imkân bulunmıyan ve 26 ton kadar bir miktara baliğ olduğu söylenilen bakır evani.

Mazbatada tarihî kıymeti olmıyan bir kısım gümüşlerin satılması, bakırların Millî Müdafaa emrine tevdii teklif edilmektedir. Bundan sonra mazbatada saraylardaki döşemelerin, kumaşlarının zamanla eskimiş olduğu zikredilerek bunların tamir lüzumu işaret edilmekte, fakat Hereke fabrikasının döşemelik kumaş imaline nihayet vermiş olması yüzünden müşkülâta uğranıldığı, bu vaziyet karşısında tedbir almak zarureti doğduğu beyan olunmaktadır. Alınmış tedbir hakkında mazbatada şu malûmat verilmektedir:

"Millî saraylar idaresinin bu cihe-

Ingiliz - Sovyet Müzakereleri

(Başı 1 incide)

harbiyeleri arasında görüşmeler yapılıp yapılmadığını sormuştur. Başvekil, erkânıharbiye heyetleri arasında ataşemiliterler vasıtasıyle normal şekilde temasın muhafaza edildiği ve bu usulün bundan sonra da takip edileceği cevabını vermiştir.

Fevkalâde Mümessil tayyare ile geldi

Londra, 8 (Hususî) — İngiltere hariciyesinde şaki Avrupa dairesi şefi sir William Strong Varşovada bulunduğu için bu sabah tayyare ile Londraya hareket etmiştir. Sir Strong Polonya ricali ile yaptığı görüşmelerin neticesini İngiltere hükûmetine bildirdikten sonra hafta sonundan evvel Moskovaya gidecek ve iki taraf arasındaki müzakereleri süratle intaca çalışacaktır.

Sir Strong, Rusya hakkındaki vukufu ile meşhurdur ve son müzakereler sırasında onun bu vukufundan bilhassa istifade edilmişti. Kendisi tâ 1924 ten başlayarak Rusya işleriyle meşguldü.

Bugün Rus sefiri Maiski de Lort Halifax ile görüştü.

★

Mister Chamberlain, bugün Avam Kamarasında İngilterenin Alman ticaretini imha etmek ve bu suretle varlığına kast etmek istediğine dair yapılan neşriyattan ve ileri sürülen iddialardan haberdar olduğunu söylemiş, fakat İngilterenin hiç bir vakit böyle bir maksat takip etmediğini, Almanyayı tecrit için uğraşmadığını bilâkis İngilterenin, Almanyanın tabiî ve ticarî inkişafına katiyen muhalefet etmediğini ve buna karşı gelmediğini söylemiştir.

★

Pariste, Sovyetler birliği ile olan müzakereler hakkında tefsiratta bulunan Le Jour gazetesi diyor ki:

Strang çantasında Moskovaya verilecek bir veya bir kaç kompromi formülü götürecektir. Fakat ayni zamanda vazifesi Sovyet zimamdarlarına kendilerinin esaslı istedikleri kabul edildikten sonra metin üzerinde kılı kırk yarmanın tehlikeli ve faydasız olacağını da bildirmek olacaktır.

Epoque gazetesinden:

Baltık devletlerinin birinin Alman ya tarafından askerî işgal altına alındığını farzedelim. Bu Sovyetler birliğine karşı bir taarruz başlangıcından başka bir şey olamaz. Şimdi bir de Hollandanın işgal edildiğini farzedelim. Garantili veya garantisiz, herhangi şartlar içinde vâki olursa olsun, böyle bir işgal de ancak İngiltereye veya Belçika üzerinden Fransaya karşı bir taarruz başlangıcından başka bir şey olamaz.

İşte Londra, Paris ve Moskova arasındaki müzakerelerin bu istikamette cereyanı lâzımdır. Bir neticeye varmak, hem de pek çabuk varmak imkânı neden mevcuttur? Çünkü hakikat gibi büyük bir kuvvete dayanmaktadır.

İngiltere - Polonya askerî itilâfı

Londra, 8 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Ingiltere ile Polonya arasında bir mali ve iktısadî anlaşma imza edilmiştir. Bu anlaşma mucibince Ingiltere, Polonyaya harp malzemesi mübayaası için 30 milyon sterling ikraz edecektir. Söylendiğine göre iki ordu arasında teknik sahasında teşriki mesai edilmesine dair bir askeri itilâf ta imza edilmişitir.

Rus kumandanları teftişte

Moskova, 8 (A.A.) — Harbiye ve Bahriye komiseri Amiral Kuznezof Kroustadt'a giderek orada üç gün harp gemilerini, istihkâmları ve Baltık denizinin deniz müesseselerini teftiş etmiştir.

Kuznezof, refakatinde Baltık filosu kumandanı Amiral Tributz ve Baltık filosunun siyasî komiseri Muravief olduğu halde deniz manevralarında hazır bulunmuştur.

Cebelitarıkta harp hazırlığı

Cebelitarık, 8 (A.A.) — Fransanın Fas umumî valisi General Nogues'in ve Malta deniz üssünden Amiral Sir Dudley Pound'un buraya gelmeleri üzerine bugünlerde mühim bir "Akdenizin müdafaası,, konferansı aktedilecektir.

Konferansa General Nogues ile Sir Dudley Pound "deniz aşırı,, Ingiliz kuvvetleri başmüfettişi Edmund Ironsi de iştirak edeceklerdir.

General Nogues, Cebelitarıkın müdafaa tertibatını teftiş edecektir.

Denizyolları ve Liman Umum Müdürlükleri

Büyük Millet Meclisince kabul edilen teşkilât kanunlarına göre, devlet deniz yolları umum müdürlüğü ile devlet limanları işletme umum müdürlüğü bir temmuzdan itibaren faaliyete geçeceklerdir. Bunlardan devlet deniz yolları umum müdürlüğünün iştigal ve vazife mevzuları şu suretle tesbit edilmiştir:

Türkiye sahillerinde muntazam posta seferleri inhisarını işletmek, Istanbul ve civarı iç hatları ile Yalova hattını işletmek, gemi kurtarma, kılavuzluk, romörkörcülük inhisarlarını işletmek, Van gölü işletme inhisarını işletmek, bunlardan başka inhisarı tazammun etmemek şartile deniz, göl nehir ve kanallarda her nevi yük ve yolcu nakliyatı yapmak, gemi inşa, tamir ve havuzlama işleri, turizm işlerinin denize ait kısımlarını tedvir etmek.

Devlet limanları işletme umum müdürlüğünün iştigal ve vazife mevzuları ise şu suretle tesbit olunmuştur:

Istanbul, Izmir, Mersin, Trabzon limanlarında inhisar şeklinde ve diğer limanlarda ihtiyarî olarak yolcu beraberindeki zatî ve hane eşyası hariç olmak üzere bilûmum ticaret eşyasının her türlü yükleme, boşaltma, aktarma inhisarı, rıhtımların işletilmesi inhisarı, ambarlar, antrepolar, deniz yolcu salonları ve sundurmalar tesis ve işletilmesi inhisarı, rıhtımların işletilmesi inhisarı, sahillerde iskeleler tesisi, işletme ve bakım işi, limanlarda palamar, şamandıraları tesis ve işletilmesi inhisarı, Türkiye sahillerinde fenerler, radyofarlar, deniz işaretleri ve sahillerde kurtarma istasyonları tesis ve işletilmesi inhisarı, her limanda ihtiyarî olarak umumî mağazalar işletmek, dalgıç işleri yapmak, kömür mıntakaları tesis ve işletilmesi.

Her iki umum müdürlükte, müdür muavinleri, hukuk müşaviri, muhasebe, işletme ve fen heyeti müdürlerinden mürekkep bir encümen teşkil edilecektir.

Süt Toplama Yerleri

Süt işini tetkik eden heyet raporunu bugünlerde vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdara verecektir. Heyet süt toplama yerlerini gösterir bir de plân hazırlamıştır. Bu plâna nazaran Fatih, Yedikule, Hasköy, Galata, Usküdar, Kadıköy semtlerinde birer süt toplama yeri bulunacaktır.

İstimlâk Muameleleri

Şehrin imarına ait nâzım plânı için tatbik plânı hazırlanırken imar faaliyeti, beşer senelik olmak üzere üç devreye taksim edilecektir. Ilk devrede istimlâki icap eden yerlere ait muameleler tamamile ikmal edilmiş bulunacaktır. Müteakıp beşer senelik devrelerde de plân tamamile tatbik edilecektir.

ti nazarı dikkate alarak her biri ayrı ayrı hususi bir nefaseti haiz olan bu döşemeler üzerindeki eskimiş kumaşların ayni şekil ve desendeki kumaşlarla tecdit ve tamirini temin için sarayın münasip bir mahallinde bir kaç tezgâhtan müteşekkil bir atölye kurulmuş ve oraya Hereke fabrikasında yetişen sanat ehli bir zat nezaretinde olmak üzere birkaç usta getirterek eski döşemelerin ayni olmak üzere çeşit çeşit döşemelik kumaşların imaline muvaffak olmuş olduğu memnuniyetle görülmüştür.., Mazbatanın sonunda saraylarda çalışan memurların taltifleri teklif edilmektedir.

"KODAK"

"BRAUNİ" 127

4 25 lira

Ne ucuz! Fakat ne kıymetli bir hediye

Küçük, büyük, herkesin makinesi
Daima net ve parlak resim çeker, kullanışı kolay bir makine

4X6.5 sm.

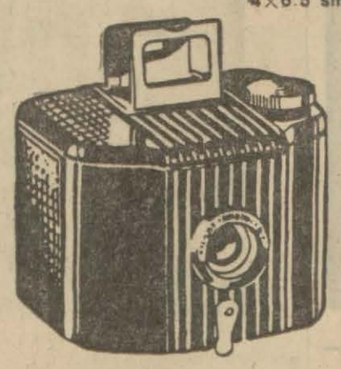

Boyle resimler çekmek o kadar kolay ki!

"KODAK VERİKROM" 28° Film ile

8 pozdan 8 güzel resim

Bütün KODAK satıcılarından arayınız
ve ya şu adrese müracaat ediniz

KODAK Şirketi — Beyoğlu, İstanbul

TAN Gazetesi

İlân Fiyatları

1 inci sayfa santimi	400
2 . . .	250
3 . . .	200
4 . . .	100
İç sayfalarda .	60
Son sayfa .	40

Dikkat:

1 — 1 santim: gazetenin ince yazısile 2 satırdır.

2 — İlânların fiyatı gazetenin tek sütunu üzerine hesaplanmıştır.

3 — Kalın yazılar da gazetede kapladığı yere göre santimle ölçülür

ZAYİ: Haydarpaşa İthalât Gümrüğünden 7/11/938 tarih ve 1124 numaralı beyanname ile muamelesi yapılan mallar için aldığım 7.11.938 tarih ve 61486 numaralı ve 3703,27 liralık irad makbuzunu kaybolmuştur. Yenisi alınacağından zayiin hükmü yoktur.

Mühendis Tarnopol

İstanbul Asliye İkinci Ticaret Mahkemesinden: Mahkemece Bahçekapı Reşadiye sokak Ayniye han Selânik Bankası deposunda bulunan üç sandık yün ipliğin satılmasına karar verilmiş olduğundan mezkûr ipliklerin 27/6/939 Salı günü saat 10 da satışı icra kılınacağından isteklilerin yukarıda muayyen olan gün ve saatte mezkûr mahalde bulunmaları lüzumu ilân olunur.

KANZUK

SINIR İLÂCI

BROMOFLORİN

Sinir, Çarpıntı, Tıkanıklık, Baygınlık, Uykusuzluk evham gibi üzücü halleri giderir, en emin ve kat'i tesirli bir ilâçtır. Sinir cümlesini teskin ve tanzim eder. Bromoflorin her eczanede vardır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

KURTULUŞ

Doktorlar, Bankacılar, Kâtipler, Mektepliler, Mühendisler velhasıl bütün mürekkebli kalemle yazı yazanlar, mürekkebin ceblerine akmasından, kurumasından, ve ucun bozulmasından kurtaran yegâne

TIKU DOLMA KALEMİ

Avrupda tasdik olunduğu gibi bütün Türkiyede de mürekkepli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu eziyetten kurtarmıştır. **TIKU** ucu aşınmaz. Bol mürekkeb alır, kuvvetli basılırsa 3 - 4 kopya çıkarılabilir.

Açık bırakıldığı halde her ne şekilde durursa dursun mürekkeb akmaz ve kurumaz, **TIKU** en sağlam ve en kullanışlı kalemdir. Siyah - Yeşil - Mavi ve Kırmızı renkleri vardır. Her büyük kırtasiyecide bulabilirsiniz. Israrla **TIKU** markasını isteyiniz.

Markaya dikkat: Kırmızı halka üzerine TIKU yazılmış olmalıdır.

Dikkat: Acentamız bulunmadığı memleketlerden bir aded sipariş edenlerin, evvelden 3 lira göndermeleri mercudur.

Deposu: Havuzlu han No. 1, İstanbul
Saat - Mücevherat ve RADYO Ticarethanesi.
Rikardo Levi halefi FİLİPPO LEVİ

CİLDİNE KIYMAYAN

POKER

Tıraş Bıçağını KULLANIR

POKER TRAŞ BIÇAĞI

Heryerde POKER traş bıçaklarını arayınız.

İNŞAAT İLÂNI

Sümerbank Umum Müdürlüğünden:

1.) Türkiye demir ve çelik fabrikaları idare kantin laboratuvar, garaj kapıcı binaları inşaatı vahidi fiat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

2.) İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 270, 993, 53 liradır.

3.) Eksiltme evrakı 25 lira mukabilinde Sümer Bank muamelât şubesinden alınabilir.

4.) Eksiltme 20—6—939 Salı günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank umumi müdürlük binasında yapılacaktır.

5.) İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlerle bunların bedellerine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalarını koyacaklardır.

6.) Muvakkat teminat miktarı 14.600.— Liradır.

7.) Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar Ankarada Sümer Bank muhaberat şubesine teslim edilecektir. Posta ile gönderilen tekliflerin nihayet ihale saatinden bir saat evvele kadar gelmiş ve zarfların kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır.

8.) Müessese bu inşaatı taliplerden dilediğine vermek veyahut münakasayı hükümsüz saymakta tamamen serbesttir. (4086) "2195,,

TAHTA-KURULARDAN kurtulunuz

FLIT
Sinek
Sivrisinek
Tahta kurusu
Pire
Hamam böceği
Karınca
Kımıl
Güve
Kene
Örümcek
Kımıl
Kımıl
Kımıl

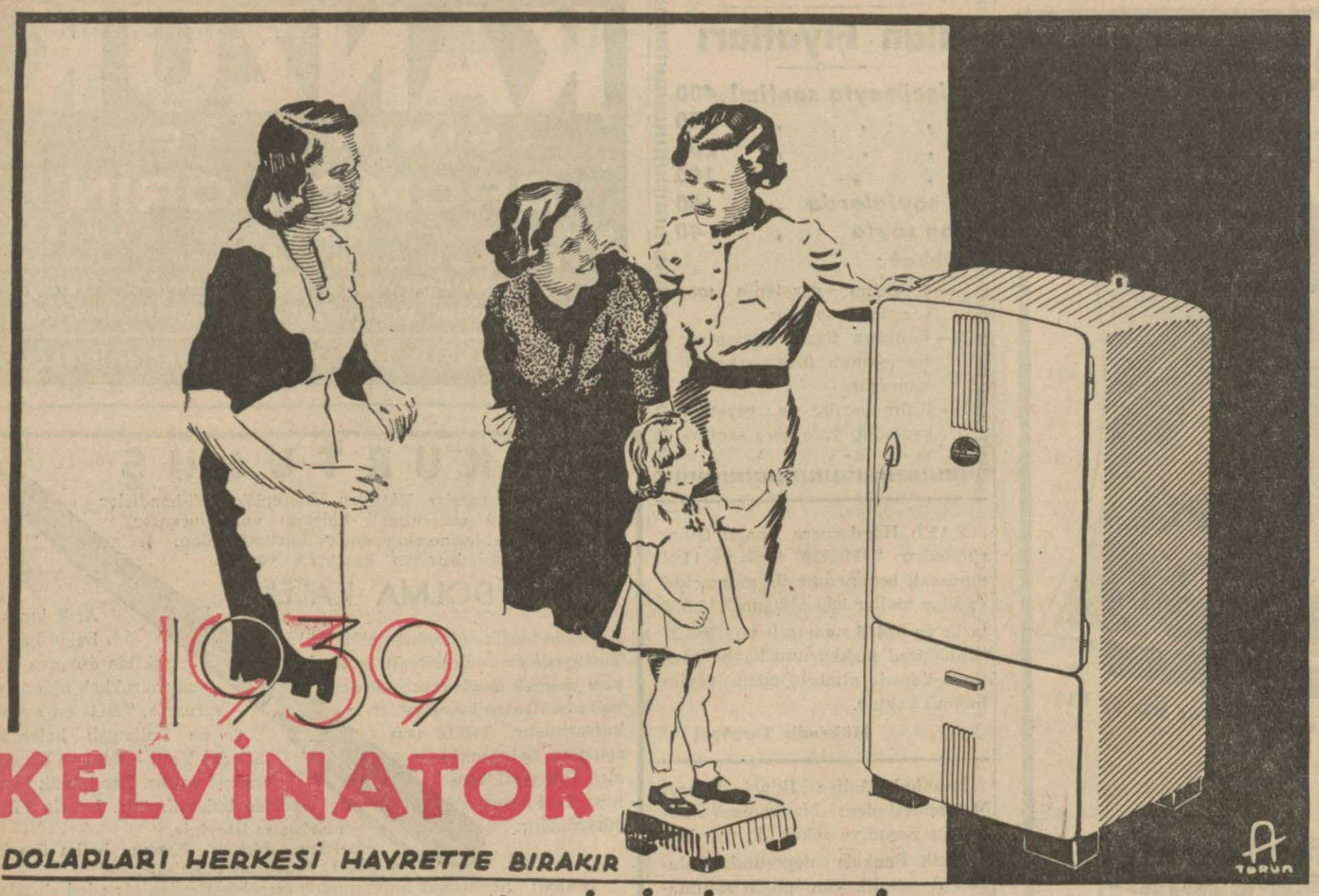

VERESİYE SATIŞ

SAHİBİNİN SESİ VE ACENTELERİNDE

302 İSTİKLÂL CAD BEYOĞLU

Nereye Gideyim Diye

Düşünme, Moda Deniz Banyosuna Koş. Hem ucuz, hem yakın, Hem Güzel,

Duhuliye 10 Kuruştur.

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ _ İSTANBUL

Güzelliğinin

Sırrı Yok

Sebebi var.

RADYOLİN

Dökülen saçların en iyi ilâcı

Gür Saç

saç suyudur.

Dişleri mikroplardan, çürüklerden, iltihaplardan koruyarak sağlamlaştıran, hem de minelerinin bozulmasını ve sararmasını menederek daimî bir güzellikle muhafaza eden asrın en kuvvetli diş macunudur.

Her Sabah, Öğle ve Akşam yemeklerden sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Dr. SUPHİ ŞENSES

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız. Tel: 4392

Fatih Sulh 3 üncü Hukuk Hâkimliğinden: Aksaray Sadi çeşmesi sokak 12 numaralı hanede mukim iken halen hasta bulunan ve Bakırköy emrazı akliye ve asabiye hastanesinde bakım altında bulunan Abdurrahman kızı Fatmanın hacrile kendisine yukarıki adreste oturan amcası Ahmedin 7/6/939 tarihinde vasi tayin edildiği ilân olunur.

HOREX

MOTOSİKLETLERİ

İktısadî, randımanlı ve fazla kullanışlı

bir makineye sahib olmak isterseniz

HOREX MOTOSİKLETİNİ

Tercihen isteyiniz.

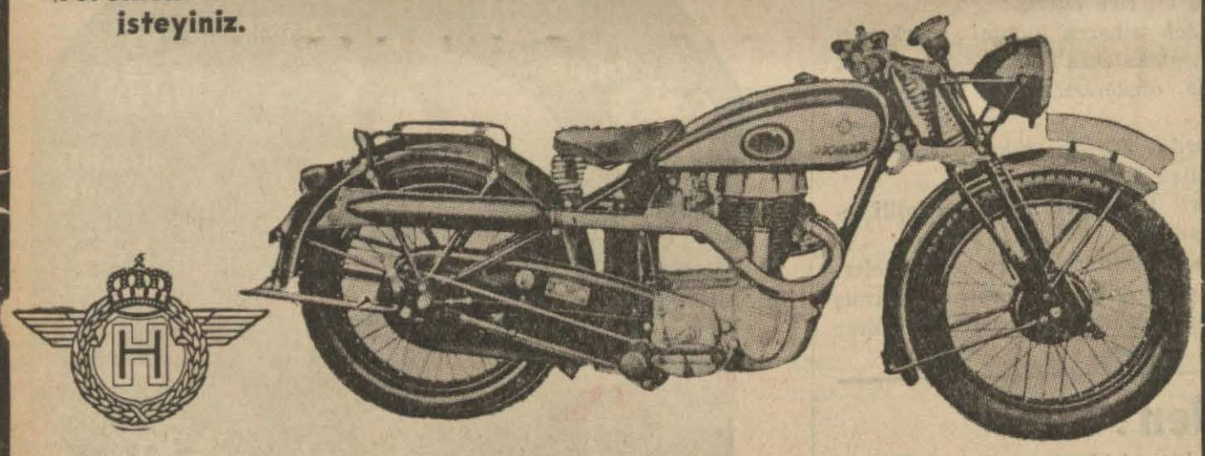

SAĞLAMLIĞI, ŞIKLIĞI, HAFIFLİĞİ ve bilhassa UCUZLUGU ile PİYASAMIZDA büyük rağbet kazanan

B A U E R

1939 model **BİSİKLET** ve hafif MOTOSİKLETLERİ

En müşkülpesend biniciyi bile memnun eder.

Hakikî

BAUER

Mamulâtını yalnız, Türkiye Umumî Vekili :

İstanbul, Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 30 - 34

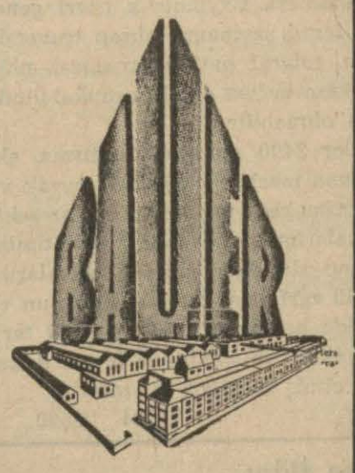

ARŞİMİDİS MÜESSESESİ T. A. Ş. de

bulabilirsiniz. Telefon : 44750/9

Ankara beynelmilel sergide altın madalya kazanan

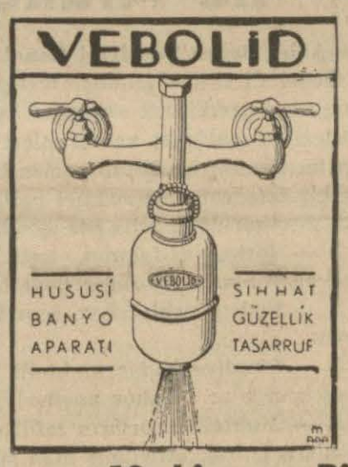

İsviçrede Vebbolite A. G. nın

KİREÇ TASFİYE CİHAZLARI

ve

ŞÜPHELİ SULARI TASFİYE EDEN CİHAZLAR

Seyahat için ve banyoya tatbik edilen

VEBOLİD

(C. B. MODELLERİNİ)

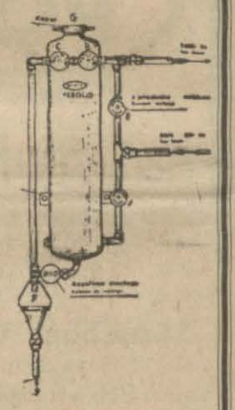

12 Liraya Piyasaya Arzetmiştir. Beş Sene Garanti.

Türkiye Şarkıkarib sahibi imtiyazı : **VEBOLİD Ltd. Ş.**

MERKEZİ: İstanbul, Galata, Billûr sokak No. 7 — 9, Posta kutusu 1094, Tel. 44507

ŞUBELERİ: Ankara, Bankalar caddesi No. 22, Posta kutusu 45, Tel: 2681.
İzmir, Mimar Kemaleddin cad. No. 15, Posta kutusu 72, Tel: 2365.

Telgraf adresi : Her yerde "VEBOLİD„

Saatte 50,000 litreye kadar tasfiye kudretinde cihaz ve tesisat.

Taksitle satış yapılır. Daima stok ve yedekleri mevcuttur.
Taklidlerinden sakınınız.

Öksürenlere KATRAN HAKKI EKREM

Parisin en son model kadın şapkaları Beyoğlunda

B A K E R

mağazalarının yeni

Kadın Şapkaları

dairesinde teşhir edilmektedir. Geliniz, intihap ediniz.

ZAYİ: Tek atlı yük arabamın 1333 sayılı plâkasını zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Fatih Beyceğiz mahalle ve caddesi 35 No. da Davut oğlu Kemal Ak

MEMUR ALINACAK

TÜRKİYE DEMİR VE ÇELİK

Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden :

Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarında istihdam edilmek üzere Türkçeden İngilizceye ve İngilizceden Türkçeye tercüme yapabilecek kudrette imtihanla memur alınacaktır.

Seçme İmtihan; 12 Haziran. 939 Pazartesi günü saat 10 da Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğünde ve İstanbulda Sümer Bank İstanbul Şubesinde yapılacaktır.

İmtihana girebilmek için isteklilerin birer dilekçe ile Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne veya İstanbul Şubesi Müdürlüğüne müracaatla alacakları matbu iş talimatnamesini kendi el yazılariyle cevaplandırmaları ve icap eden vesaikin asıl veya musaddak suretlerini de ekliyerek 10.6.939 tarihine kadar Umumî Müdürlük veya İstanbul Şubesi Mudürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

Lise veya muadili mektep mezunlariyle Askerlik ödevini ikmal edenler, Büro işlerine vâkıf bulunanlar ve Daktilo bilenler tercih edilecektir.

Verilecek ücret imtihan neticesinde alınacak neticeye göre tayin edilecektir.

Karacabey Panayırı

Karacabey Belediyesinden :

Karacabeyin Her cins Hayvanat ve eşyayi tüccariye panayırının 15 Haziran 939 perşembe gününden itibaren dört gün devam etmek üzere açılacağı ve halkın her türlü esbabı istirahati temin edileceği ilân olunur. (3997)

Sahibı ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ, Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası

Başvekâlet İstatistik Genel Direktörlüğü Eksiltme ve İhale Komisyonundan :

1 — Açık pazarlıkla ihalesi yapılacak olan 31 forma tahmin olunan Adliye istatistiğinden 1500, 26 forma tahmin olunan Maarif istatistiğinden 2000 nüsha bastırılacaktır.

Adliye istatistiğinin 16 sahifelik beher forması için 40 ve Maarif istatistiğinin 16 sahifelik beher forması için 50 lira fiat tahmin olunmuştur.

2 — Tahmin olunan forma bedelleri üzerinden % 7,5 hesabile muvakkat teminat vesikası verilmek lâzımdır.

3 — Eksiltme 1939 Haziran ayının 26 ıncı Pazartesi günü saat 14,30 da Umum Müdürlük Binasında toplanacak olan komisyonda açılacaktır. Nümuneler dairede görülür. Ve şartname komisyon kâtipliğinden istenebilir. "2174,. — "4034„